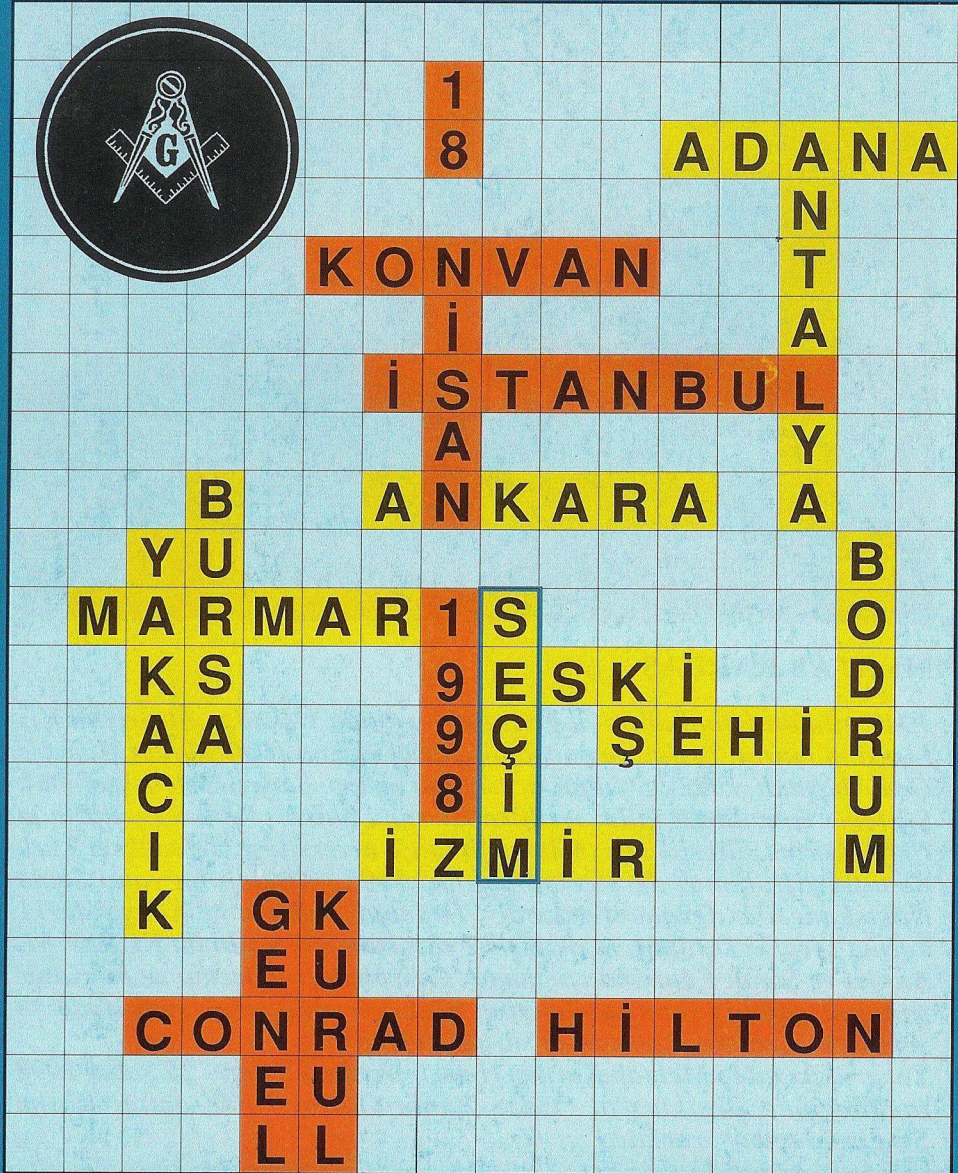
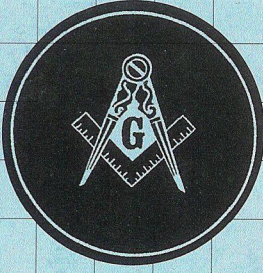

TESVİYE

YIL : 7

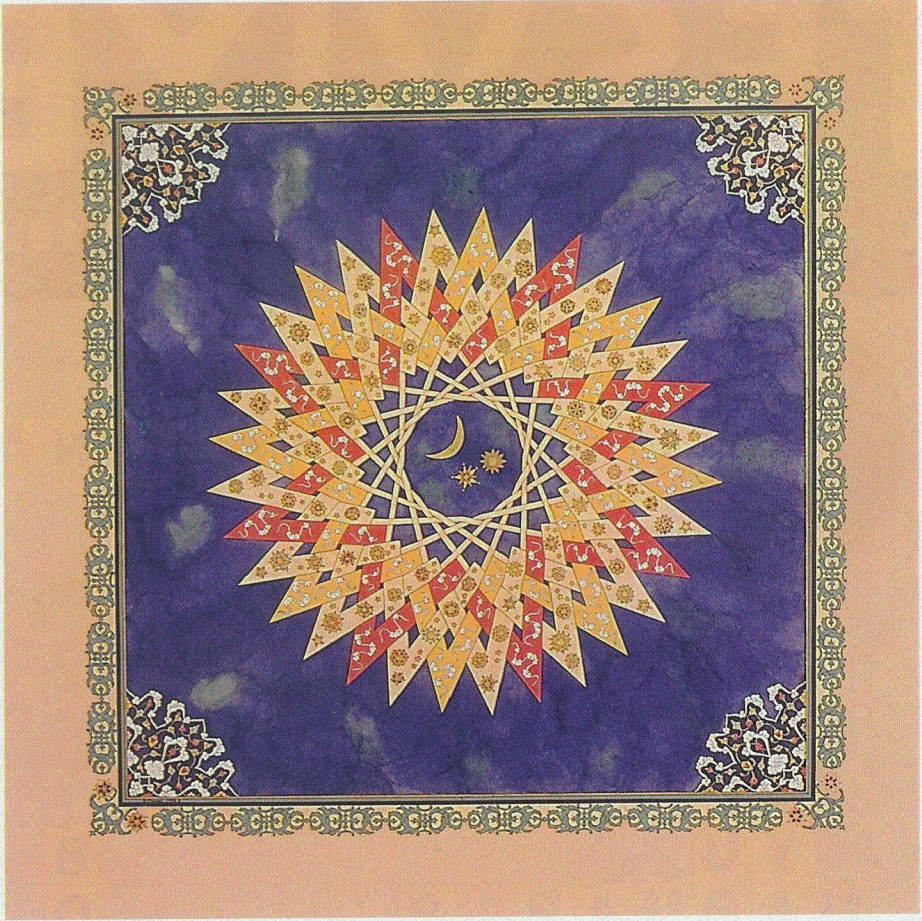
SAYI : 33

MART 1998

KONVAN BİLMECESİ

i@ii

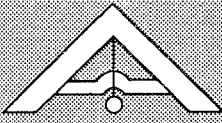

MEHTAB KARDAŞ

1949 yılında İstanbul'da doğdu. 1967 yılında Üsküdar Amerikan Kız Lisesi'ni bitirdi. Tezhip ve minyatür çalışmalarına 1990 yılında Mamure Öz ile başladı. 1992-93 yılları arasında Topkapı Sarayı Geleneksel Türk Süsleme Sanatları 2 yıllık sertifika kursunu bitirdi. 1994-95 yıllarında Prof. Kerim Silivirili'nin (Mimar Sinan Üniversitesi Geleneksel Türk Sanatları Bölümü) derslerine katıldı. 1993 yılından bu yana Sema Nakışhanesine devam etmektedir. İstanbul, Ankara ve Konya'da 11 karma sergiye katılmış ve ilk kişisel sergisini 1995 yılında KÜSAV XI. Antika ve Sanat Fuarı'nda açmıştır. Çalışmalarını, tezhip ve minyatür sanatını çağdaş sanat anlayışına göre yorumlayarak yeni ifade ve şekillere ulaştırmak amacı ile sürdürmektedir.

Yukarıdaki tablo Mehtab Kardaş Hemşiremizin 4 Şubat - 25 Şubat 1998 tarihlerinde Beşiktaş'ta Özden Sanat Galerisi'nde açtığı Resim Sergisinden bir örnektir.

Saygıdeğer Mehtab Hemşire, Muh. Demir Kardaş'ın eşidir.

TESVİYE

HÜR VE KABUL EDİLMİŞ MASONLAR BÜYÜK LOCASININ DERGISİDİR

Hür ve Kabul Edilmiş Masonlar Büyük Locası adına
İmtiyaz sahibi : **TUNÇ TIMURKAN**

Yazı İşleri Sorumlu Müdürü : **CELİL LAYİKTEZ**

NURUZİYA SOKAĞI 21, BEYOĞLU - İSTANBUL TEL.: (0 212) 251 26 50
DERGİDE ÇIKAN YAZILARIN SORUMLULUĞU YAZARLARINA AİTTİR.
ÜYELERE MAHSUSTUR. İKİ AYDA BİR YAYINLANIR. FİYATI : 200.000.- TL.
ISSN 1301-2754

YIL : 7

SAYI : 33

MART 1998

İÇİNDEKİLER

2. Tesviye'den
3. Mücevher Yapımcıları ve Loncaları..... Celil LAYİKTEZ
6. Bir Umudun Gerçekleşme Öyküsü..... Cavit YENİCİOĞLU
8. Eski Mason Dergilerinden Suha UMUR
10. Güney Afrika'da Masonik Ziyaret..... Fahir GÖK
15. Sağlıklı Yaşlılık
Günümüzün Önemli İddiası..... M. Mesut TUNÇEL
20. Mecelle..... Kemal GÖNENÇ
28. Merak Ettikleriniz
31. Ünlü Masonlar
32. Ayrılışının 2. Yılında Sahir ERMAN K. Fuat TUYGAN
35. Bunları Biliyormuydunuz? Behzat RIZVANI
36. Masonik Mizah..... Tesviye
39. Masonların Dünyasında bir Gezinti Tesviye
43. Bulmaca Sinan GÜRMENT
44. Synopsis Tesviye

KAPAK RESİMLERİ

ÖN KAPAK: KONVAN BİLMECESİ

ARKA KAPAK: EVRENDE TESVİYE

Çizimleri İsmail İşmen K. tarafından bilgisayarla hazırlanmıştır.

TESVİYE'DEN

Sevgili Kardeşlerim,

Hareketli bir dönem geçirdik. Paris'te iki yıl önce kurulan La Corne d'Or (Haliç) Locası kardeşleri ve hemşireleri Büyük Sekreter ve Şeref Bü. Üs. Kaymakamı Yves Trestournel'in refakatinde İstanbul'a gelerek Örs ve Erenler Localarını ziyaret ettiler. Kadıköy Koşuyolunda bir semt mâbedi inşası için arsa sahibi olduk, 15 Nisan günü sembolik temel atma merasimi yapılacak. 19 - 21 Mart günleri arasında, Marmaris'te 1200 kardeş ve hemşirenin, bir çok ziyaretçinin katıldığı ve 7. Cumhurbaşkanımız Sayın Kenan Evren'in onurlandığı ve çok da güzel bir konuşma yaptığı bir Masonik Festival yaşadık. Bir yıl önce temeli atılmış olan Marmaris Mabet binamızın bu kadar kısa bir zamanda bitirilmiş olması bizleri şaşırttı ve sevindirdi. Bu üç haberin ayrıntılarını 34. sayımızda okuyabileceksiniz.

34. sayımızın ağırlıklı konusu şüphesiz ki Konvan ve seçim haberleri olacaktır.

Bu sayımızda s. 3'de Ortaçağ lonca teşkilatlarından bir örneği, s. 10'da Güney Afrika Masonluğu hakkında ilginç bir yazıyı, s. 20. de Mecelle ile ilgili bir incelemeyi okuyabileceksiniz. S. 28'de, Merak Ettikleriniz bahsinde, İttihat ve Terakki'nin kendine model seçtiği İtalyan Karbonari Cemiyeti ile Ünlü Masonlar bahsinde İtalyan Birliğinde önder olan Karbonari ve Mason Mazzini hakkında bilgi bulacaksınız.

S. 32'de ölümünün ikinci yılında Sahir Erman Kardeşi anıyoruz.

Bunları biliyor muydunuz ve mizah sayfalarının sizleri eğlendireceğini ümit ediyoruz.

Haberler kısmında, Ankara Belediye Başkanı Melih Gökçek'in "Mason Camiası ile kavga yanlışı" başlıklı ve Hürriyet Gazetesinde basılan haberi yayınladık. (s. 40)

Sevgili Kardeşlerim, önümüzde, Konvan öncesi uzunca bir tatil var. Hepinizin Kurban Bayramını candan kutluyor, tatilde gönlünüzce dinlenmenizi ve eğlenmenizi diliyorum.

Kardeşçe sevgi ve saygılarımla,

Celil LAYİKTEZ

MÜCEVHER YAPIMCILARI VE LONCALARI

Celil LAYİKTEZ

Ortaçağda Batı Avrupa'da altın ve gümüşten broş, yüzük, kap ve kıymetli süslemeler yapan, bazen de altın kapladıkları bakırı mineyle süsleyen esnaf, mücevher yapımcıları loncalarında toplanırdı. Mücevher yapımcıları manastırlarda çalışan rahipler ve ya dış dünyada yaşayan lâik ustalardı. Manastırlarda daha çok dinsel süslemeler yapılırdı. Bizi ilgilendirenler lâik çalışanlardır.

11. ve 12. yüzyıllarda büyüyen kentlerde ticaret hacmi artmış ve mücevher yapımcısı esnaf gelişme kaydedebilmişti. 12. yüzyılda Londra, Paris ve diğer başlıca Avrupa kentlerinde mücevher yapımcıları loncalarının kurulduğunu görüyoruz. 1180 yılında on sekiz değişik esnaf loncası Kraliyet beratını almadan teşkilatlandıkları için toplam 120 £ gibi çok büyük bir para cezasına çarptırılmışlardır. Bu meblâğın 1/4 ini en zengin lonca olan mücevher yapımcıları loncası tek başına karşılamıştı.

Mücevher yapımcıları halkın yoğun olarak geçtiği köprülerin üzerinde veya meydanlarda dükkân açarlardı. Örneğin, Paris'te Grand Pont, Floransa'da Ponte Vecchio, Londra'da St. Paul Katedraline varan yol bu esnafın tercih ettiği mekkânlardı.

1268 yılında Paris Valisi Etienne Boileau'nun esnafa verdiği berat tüm Batı Avrupa'da oluşan Mücevher Yapımcıları Loncalarına berat modeli ol-

muştur. 1292 yılında vergi toplamak amacıyla düzenlenen esnaf listesinde 116 Mücevher Yapımcısı yer alıyordu. 1275 yılında Fransız Kralı Filip tüm gümüş işçilerinin yalnızca rafine gümüşle iş yapabileceklerine ve ürünlerinin üzerine de markalarını basmalarını emreden bir ferman yayınlamıştı. Londra'da ilk mücevher yapımcısının markası 1300 yılına aittir. İlk beratları 1327 tarihlidir.

1348 büyük veba salgınından sonra kent merkezlerinde yaşayan mücevher yapımcıları çok kayıp vermişler, ancak yüzyılın sonlarına doğru toparlanabilmişlerdir. 1465 yılında, Kara Ölümünden 117 yıl sonra, Londra'da çirak ve kalfaların dışında dört yüz usta bu meslek dalında çalışıyordu. Kraliyetin altın paralarının darp işi seçilmiş mücevher yapımcılarına ihale edilirdi.

Loncaların teşkilatlanması

Mücevher Yapımcıları Loncaları, belirli bir Azizin himayesini kabul eden esnaftan oluşurdu. Meslekten olmayan kentin ileri gelenleri de loncaya katılabilirlerdi.

İngiltere mücevher yapımcılarının koruyucu azizi St. Dunstan, Kıt'a Avrupa'sı esnafının da St. Eligius idi. Koruyucu azizleri hangisi olursa olsun üretim ve kalite kontrol yöntemlerini, ustalık ehliyetinin verilmesini, ticaret ve iş ahlâkını lonca denetlerdi.

İngiltere'de her loncanın kendine özgü üniforması vardı, bu nedenle de Londra loncalarına Livery Companies (1) adı da verilirdi. Özel günlerde ve merasimlerde lonca mensupları bu üniformalarını giyerlerdi.

Tüm loncalar mesleğin ve işgücünün denetlenmesinin dışında sosyal görevler de üstlenirlerdi. Bu görevlerin arasında yoksul, hasta üyelerine, dul eşlerine yardım, cenaze merasimlerini düzenlemek, geçmiş üyeleri anmak, yaşayanlara özel günlerde ziyafet ikram etmek vardı.

Ortaçağ kralları için altın ve gümüş işçiliklerini ayarlayan tüzükler, tedavüle çıkarılan paralar nedeniyle, çok önemliydi. Para ve objelerin alışımaları birbirine bağlıydı. Mücevher yapımcılarının para için kullanılan ayarın altında bir ayarla gümüş ya da altın obje yapmaları yasaktı.

Kralın hazinesinde gümüş ve altın standartlarına uygun deneme levhaları bulundurulurdu ve bu metallerden yapılmış para veya objelerin ayarları, loncanın ileri gelen ustalarının oluşturduğu heyetin huzurunda ve merasimle denetlenirdi.

Altın paraların değerini korumak için altın objelerin ihracı yasaklanmıştı. Londra'da toplu bir denetimin sağlanabilmesi için, mücevher yapımcılarının yalnızca St. Paul Katedraline çıkan Cheapside Sokağında çalışmalarına izin verilirdi.

1300 - 1478 arası altın objelerin standart ayarı 19.2 kırat olarak saptan-

mıştı. 1478 yılında bu standart 18 kırata indirildi, daha sonra, 1576'da da 22 kırata çıkarıldı. 1478 yılına kadar ayar ve denetim markası bir leopar başıyken, 1478 den sonra bu marka taçlı bir leopar başı olarak değiştirildi. Belediye Konseyinin bu resmî markasının dışında, ünlü ustalar kendi markalarını da parçanın üzerine vururlardı. Paris'te, tüm ustaların kendi markalarını vurmaları zorunlu idi.

Standartların denetimi, ustaların kullandıkları ölçü ağırlıklarına kadar gidiyordu. Londra'da, 1370 yılından itibaren, ustalar ağırlık ölçerken, mühürsüz ağırlıklar kullanamazlardı. İngiltere çapında ağırlık ve uzunluk ölçülerinde standardizasyon 1491 yılında gerçekleşmiştir. 1497 yılında uzunluk ölçüsü olarak standart yardanın kesin tanımı için yarım inç kalınlığında ve sekiz köşeli pirinç bir çubuk millî örnek olarak tayin edilmiştir. Standartlar müzesinde saklanan bu standart yarda halen kullanılmakta olan kraliyet yardasından 0.037 inç (0.094 mm) kısadır.

Markasız ölçü, düşük ayarlı alışım kullanmak, altın kaplı bakır veya gümüşü altın diye satmak, içi boş malzemeyi doluymuş gibi göstermek, kıymetli taş yerine renkli cam parçalarını kullanmak, parıltıyı artırmak için taşın altına ince bir kalay tabakasını koymak gibi loncanın şöhretine gölge düşürecek davranışlara çok ağır para cezaları hükmedilirdi.

İngiltere'de çıraklık süresi yedi yıldı. Ustanın oğullarına bu hüküm uygulanmazdı. 16. yüzyıla kadar çıra-

(1) Livery Company: Üniforma Cemiyeti

ğın, çok pahalı olabileceğinden, kalfalık sınavı için bir parça hazırlaması istenmezdi. Almanya ve Fransa loncalarında ise, rekabeti azaltmak için, kalfalık sınavlarında bir kıymetli parçanın sunulması beklenirdi.

İngiltere'de St. Dunstan günü (19 Mayıs) mücevher yapımcılarının bayramı olarak kutlanırdı. O gün St. Paul Kilisesinde çanlar çalınır, kuyumcu dükkânları kapalı kalır, lonca mensupları üniformalarını giyerek toplanırlar, yeni Kalfalar yeni görevlerine merasimle is'ad (2) edilir, beratta olabilecek tüzük değişiklikleri ilân edilir, iş bağlantıları kurulur ve tüm lonca kardeşlerine bir ziyafet verilirdi. 1497 ve 1498 yıllarında verilen ziyafetlerin kayıtları bulunmuştur. Buna göre, 1497 yılında lonca kardeşlerine takdim edilen menü şöyleydi: İlk sırada, av eti, horoz rostosu, turna balığı ve kızartılmış geyik eti; ikinci sırada badem kre-

ması, tavuklu tavşan, kalkan balığı, güvercin ve turtalar; üçüncü sırada ağaç çileği ve krema. 1498 yılında 32 galon kırmızı, 8 galon beyaz şarap ve iki fıçı bira içilmiş, pastalar için 200 adet yumurta, 5 1/2 Kg. tereyağı, altı kile (3) un, hamura katılacak bir küçük fıçı bira, safran, karanfil, hindistancevizi kabuğu ve kara biber. Pastaların yaklaşık bir kilosu, loncanın markası olan küçük leopar başları şeklinde sunulmuştu. Sürekli müzik çalan Loncanın orkestrasında klarinet, ince ve kalın borular, bombardon (4), gayda ve flütle kaval gibi hafif nefesli sazlar vardı.

Londra'da, ilk defa, loncaların en zengini olan mücevherciler loncasının bir "guild hall" (5) u olmuştur. Hazır bir ev 1339 yılında satın alınarak loncanın yönetimine tahsis edilmişti. Yetersiz kalan bu evin yerine, Lonca 1366 yılında kendi binasını inşa etmiştir.

(2) Is'ad: merasimle göreve başlatmak.

(3) kile: (İngilizce: bushel), tahıl ölçüsü.

(4) bombardon: en bas sesli boru saz.

(5) guild hall: lonca sarayı

Kaynak :

Ortaçağ'ın Aydınlığı;

Celil Layiktez

BÜYÜK LOCA KİTAPLIĞI'NA GELEN YENİ KİTAPLAR:

Tevfik Fikret, İdeolojisi ve Felsefesi.
Bilimin Öncüleri.
Atatürk ve Din.
Fifty Questions Answered.
Threatre of the Fraternity. Staging the
Ritual Space of the Scottish Rite of
Freemasonry, 1896-1929
Bir Anarşist Olarak William Blake.
Mantık.
Hasan-Ali Yücel ve Türk Kültür Reformu.
Nietzsche: Eylem Ödevi.
Dante ve Divina Commedia.
Symbolik der Jüdischen Religion.

Sabiha SERTEL
Cemâl YILDIRIM
Derleyen: Sadi BORAK
Harry MENDOZA

Peter MARSHALL
A. Kadir CÜCEN
Mustafa ÇIKAR
İsmet Zeki EYUBOĞLU
Nüşet Haşım SİNANOĞLU
Jacob SOETENDORP

BİR UMUDUN GERÇEKLEŞME ÖYKÜSÜ

Cavit YENİCİOĞLU

Günden güne büyüyerek bir ucu GEBZE'ye diğer ucu SİLİVRİ'ye dayanan İSTANBUL'da, artan ve sıkışan trafik dolayısı ile, Beyoğlu NURUZİYA sokağındaki Büyük Loca Merkez binamızdaki çalışmalara, ANADOLU yakasından gelip gitme güçlüğü, kardeşlerin devamlarına bile tesir eder hale gelmişti.

Bu durum muvacehesinde, artık yabancı Obédience'larda mevcut semt lokal ve localarına benzer kuruluşların İstanbul'da da tesisi zorunlu bir hal almıştı.

Bu düşüncelerin ışığında, takriben dört sene evvel benim de ararlarında ve başlarında bulunduğum bir kısım müteşebbis kardeş gurubu, KADIKÖY'de bir semt lokali (şubesi) açılması hususunda, kendi olanakları ile alacakları bir gayrimenkulde inşa edilecek binayı Büyük Loca'ya hibe etme kararı aldı ve bu hussu o tarihteki Büyük Üstat En Muhterem CAN ARPAÇ kardeşimize arz etti, Büyük Görevlililer Kurulun mutabakat ve muvafakatini alarak bu hayırlı işe başladı.

Düşüncemize göre, evvela birbirinden doğacak bir dizi Loca kurulacak ve bu Localara kabul edilecek üyelerin Tekris ve Teberrüları ve Büyük Locamızın da katkısı ile Kadıköy'de bir gayrimenkul alınarak Büyük Loca'ya hibe edilecekti.

Ancak bize uygun bir bina veya arsanın bu şekildeki teberrular ve yardımlarla alınabilmesi için, asgari 4-5 senelik bir zamana ihtiyaç vardı.

Bu düşüncelerin ışığında işe başlayan müteşebbis gurup kardeşleri 12 Mayıs 1993'de DOĞU Muhterem Locasını, 24 Ekim 1995'de GÜNEY Muhterem Locasını ve daha sonra da 3 Nisan 1997'de TAŞOCAĞI Muhterem Locasını kurdular. Bu zaman içinde çalışmalar ve ulaşılan durum hakkında, yeni seçilen Büyük Üstad En Muhterem TUNÇ TİMURKAN Kardeşimize ve dolayısı ile Büyük Görevliler Kuruluna muntazaman bilgiler sunuldu ve destekleri alındı.

Bu gün; bu üç Loca tarafından, kuruldukları tarih sırasına göre (76+26+6) olmak üzere Toplam 108 yeni kardeş tekris edilmiş ve kurucu kardeşlerle birlikte bu üç Locanın aktif üye sayısı 164 kadeşe ulaşmıştır. Bundan başka (9+2+1) de katılmış üyesi bulunmaktadır.

Ancak ne yazık ki, Kadıköy'de bir semt lokali (şubesi) açmak gayesi ile yola çıkmış olan müteşebbis gurup kardeşleri, birbirinin içinden doğan 4 Locanın ku-

rulmasından sonra, yeni teberru ve yardımlardan elde edilen meblağa bir gayrimenkul alınabileceği umudunu, hızla artan enflasyon ve yükselen fiyatlar karşısında bir türlü tahakkuk ettiremedi. Zaman geçtikçe de paranın değeri düşüyor, aksine gayri menkul fiyatları artıyordu. Bu sebeple daha fazla gecikmeden bir gayrimenkul almak zaruri bir hal alıyordu.

İşte tam bu sırada, KOŞUYOLU'NDA, üzerinde iki katlı bir ev de bulunan 274 metre karelik bir gayrimenkul'ün satılmak üzere olduğunu öğrendik. Daha fazla gecikmeden önümüze çıkan bu fırsatı kaçırmamak için, kardeşlerin maddi manevi yardım ve gayretleriyle 11 Kasım 1997 tarihinde bu gayrimenkulü satın aldık.

Şimdi, arsa üzerinde mevcut binanın yerine, bize uygun yeni bir binanın yayılarak KADIKÖY'de bir semt lokali (şubesi) açılması için gerekli projelerin hazırlanarak yerel yönetimlerce tasdiki, mevcut binanın yıkılarak yerine projesine göre bir binanın inşaatına başlanabilmesi bakımından gerekli teşebbüslere devam etmekteyiz. Diğer taraftan, sahibi bulunduğumuz bu gayrimenkulü Büyük Locaya hibe etmeye hazır olduğumuzu da 7 Aralık 1997 tarihinde Büyük Üstad TUNÇ TİMURKAN En Muhterem Kardeşimize arz ettik. Büyük Görevliler Kurulu da 13 Aralık 1997 tarihli toplantısında, Kadıköy'deki bu gayrimenkul'ün bulunduğu adreste bir şube açılması husununu karara bağlamış oldu.

Halen, Büyük Loca'ya devir ve inşaatı başlanması hususunda gerekli hazırlıklar sürmektedir. Tahminimize göre Mart 1998 sonlarına doğru, Büyük Üstad TUNÇ TİMURKAN En Muhterem kardeşimize yeni binamızın temelini atmalarını arz edeceğiz.

Bu suretle işe başlayarak, Büyük Locamızın bundan sonrası için bizlere tanıyacağı bazı hak ve yardımlardan da yararlanarak inşaatı sürdürecektir ve bu KUTSAL yapıyı en kısa zamanda ÜLKÜ Mabedinin hizmetine hazır hale getirmeye çalışacağız.

Her umudun tahakkuku, AKIL ve HİKMET yolu ile işe başlamaya, AZİM ve İRADE KUVVETİ ile mesaiyi yürütmeye, GÜZELLİK ile süslü bir sonuca ulaştırmaya bağlıdır.

Bu UMUT'la yola çıktık, yolun yarısını aştık. Bundan sonrası için EVRENİN ULU MİMAR'ından en kısa zamanda güzelliklerle süslü bir sonuca ulaşmayı niyaz ediyoruz.

DİLERİZ ÖYLE OLSUN.

☆☆☆

Güçlükler, başarının değerini arttıran süslerdir.

Molière

ESKİ MASON DERGİLERİNDEN

Suha UMUR

Türk Mason Dergisi - Yıl 2, Sayı 6 - Nisan 1952

Bu sayıya 46 sene önce bir Kardeşimizin, İbrahim Memduh SEYDOL Kardeşimizin laik devlet hakkındaki düşüncelerini yansıtan bir makalesinin son kısmını alıyoruz. Genel olarak laik devleti konu alan bu yazıdan, O tarihlerde memleketimizde laiklik müna-kaşaları olmadıği anlaşılıyor.

Devlet ve Dinî İnançlar

Yalnız bizde değil, Avrupa'da da münevver geçinen bir çok kimseler laik devleti (l'état laïque) dinsiz, mülhid⁽¹⁾ (l'état athée) zannederler, bu ruh hâleti dini istismar eden softa, papaz sınıfının, alelumum mezhep tefrik etmeyerek bütün kiliselerin halk tabakaları arasında yaydıkları yanlış, iptidâî bir zihniyetten başka bir şey değildir.

Devletin laik bir duruma girmesi demek, doğrudan doğruya devletin hâkimiyetini, bir din sınıfının müdahale, nüfuz ve tesirlerinden kurtarmasından başka bir mâna ifade etmemektedir. Hakikaten Rönesans'tan Reform'dan, niha-yet 1789 Fransız İhtilâlinden beri gün geçtikçe tekâmül etmekte olan "laisizm" din aleyhtarı olsa idi, kiliseleri, Müslüman memleketlerde camileri kapatır, din sınıfının faaliyetini külliyen⁽²⁾ reddederdi. Asî devlet hiçbir zümrenin, hiçbir sınıfın kendi işlerine müdahalesini kabul etmez. Laiklik başka, (athéisme) mülhidlik yine başkadır. Alelumum mülhidlik külli⁽³⁾ bir kudretin, kâinatın hâliki⁽⁴⁾ bir kuvvetin var olduğuna inanmamakta, halbuki hükümet mutlak bir isbatiyecilik⁽⁵⁾ ile hiçbir zaman idare edilemez, çünkü devlet her zaman vatandaşlarının dinî törenlerine, dinî hislerine, mukaddesatının asırlar boyunca caddelerine diktığı âbidelerine hiçbir zaman bigâne⁽⁶⁾ kalamaz. Devlet vatandaşlarını bir kültür mihrakı⁽⁷⁾ etrafında toplamağa mecburdur. Devlet fertleri arasında bir nifak, şikak⁽⁸⁾ membaî değil, bir tesanüt, bir anlaşma, birleşme organıdır. Sosyal nizam, sosyal sulhü müsalemetten⁽⁹⁾ devlet her zaman sorumludur: bu itibarla devletin

(1) Allahı inkâr eden, dinsiz, imansız.

(2) Kökünden.

(3) Genel.

(4) Yaratıcısı.

(5) Olguculuk, (positivisme).

(6) Kayıtsız.

(7) Odağı.

(8) Uyuşmazlık.

(9) Barış içinde olmaktan.

lâdiniliğini⁽¹⁰⁾ dine karşı düşmanlık, dine karşı fena nazar sahibi olmak, yahut en hafifi, dini müesseselere alâkasızlığı mânâsına alınmamalıdır.

Muhakkaktır ki laik devlette tek tük mülhid rical bulunabilir, fakat büyük bir çoğunluk dindardır yahut dinin taklidî şeklinde değil de esasına, bütün ruhunun samimiyetiyle inanmıştır, bu halinde vatandaşların ekseriyetini temsil eden hükümet nasıl olur da istinat ettiği halk tabakalarının kutsal dinî hislerine muhalif olabilir.

Laisizmi dinsizlik farz eden zihniyet dar bir mantık, ilim, felsefe ile görüş zauiyesi ⁽¹¹⁾ genişlememiş insanların zihniyetidir.

Avrupa'da devleti en ziyade laikleştiren devletlerden biri de Fransızlardır. Collège de France'da profesörlük eden Paul Leroy Beaulieu, asrî devlet ve vazifeleri adıyla neşrettiği meşhur bir eserinde laikliğin din aleyhtarılığı mânâsına gelmediği hakkında uzun sahifeler doldurmakta, bir çok sözüm ona münevverlerin bu yanlışlığa düştüklerinden şikâyet etmektedir.

Bu günkü medeniyet refaha, maddi varlığa dayanan bir medeniyettir, muasır müesseseler iktisadi kıymetlerin doğurduğu, fennin hazırladığı (confortable) rahatlıklı bir seciye, karaktere sahiptir. Maddî medeniyetin manevî huzursuzluklar yarattığı, kim bilir yarın için maddiyeci zihniyetin maneviyata daha fazla önem verip vermeyeceğini de tamamiyle kestiremeyiz.

Dünyanın hemen hemen her tarafından devlet laikleştirdiği halde kiliselerin terbiyesi altında büyüyen bir kısım halk laik devleti dine düşman görmektedir, her vatandaşın dinî hislerine hürmet etmeyi meslek sayan Masonlar, her yerde her zaman laisizm hakkında bu yanlış fikirleri düzeltirlerse insanlığın gelişmesine büyük hizmet etmiş olurlar.

(10) Din dışı olmasını.

(1) Açısı.

BÜYÜK LOCA KİTAPLIĞI'NA GELEN YENİ KİTAPLAR:

Masonic Philanthropies. A Tradition of Caring.
Üniter Devlet. Bölgeselleşmeden Küreselleşmeye.
Bilim ve İktidar.

Yaratıcı Aklın Sentezi.
İnce Çizgiler. Denge 1995-1996
Emergence of the Mystical. (Fotokopi)
Hatırat.

S. Brent MORRIS
Atilla NALBANT
Federico MAYOR
Augusto FORTI
Server TANİLLİ
Denge Muh. Lo.
Henry CLAUSEN
Cemal PAŞA

GÜNEY AFRİKA'DA MASONİK ZİYARET

Fahir GÖK

Güney Afrika, Cape Town şehrine harici alemdeki iş münasebetim sebebi ile yapmış olduğum ziyaretler sırasında tanıdığım ve orada yaşayan Fred Marshall kardeş vasıtası ile davet edildiğim 1 nolu Ümit Burnu Locasına 10/12/1997 tarihinde bir ziyaret yaptım.

Güney Afrika Büyük Locası ve buna bağlı localar hakkında değişik ve ilginç olduğunu zannettiğim bilgileri veya bir başka ifade ile beni etkileyen yönleri ve uygulamaları kardeşlerimle paylaşmak istedim.

Güney Afrika Büyük Locası kendine bağlı localarda 3 Rit kullanıyor. Bunlar Skoç, İngiliz, Güney Afrika Ritleri ve toplam 4000 civarında üyeleri var.

Loca çalışmaları İngilizce ve Afrikanca lisanları kullanılarak yapılıyor. (Afrikanca, Güney Afrikaya ilk gelen Hollanda, İngiliz, Alman kökenli insanların kullandıkları Felemenkçe ağırlıklı bir lisan)

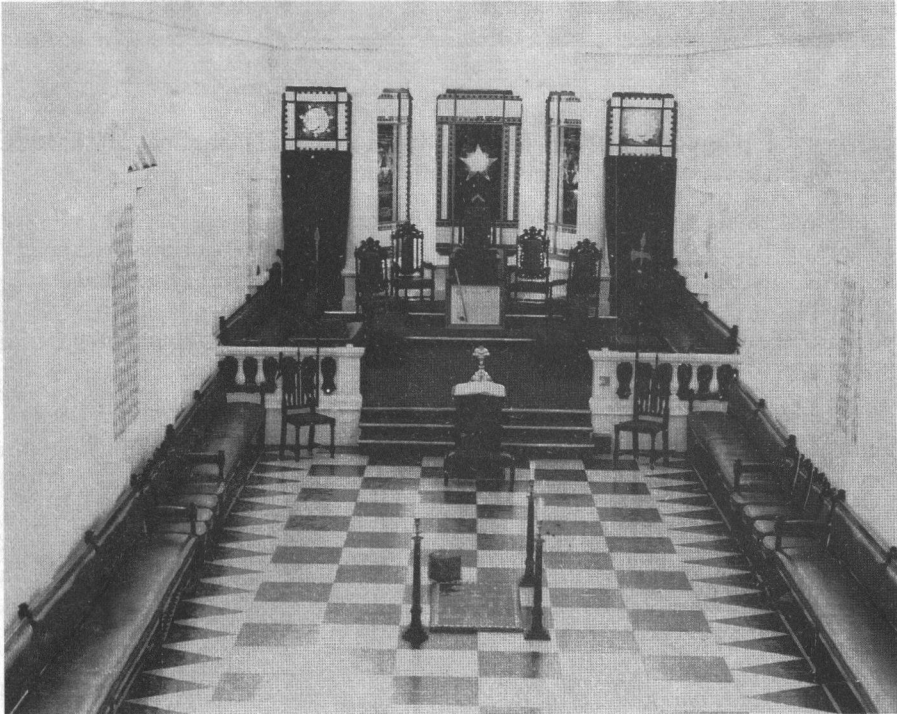
Cape Town da bulunan ana mabetleri Parlamento binasının bulunduğu bahçenin içinde ve çok güzel organize edilmiş bir yer. Bina çok eski ancak eski olmasının yanında çok bakımlı ve temiz idi. Giriş ve çıkışları kontrollü ve her kardeşin arabasını park etme imkanı olan çok geniş park alanları var.

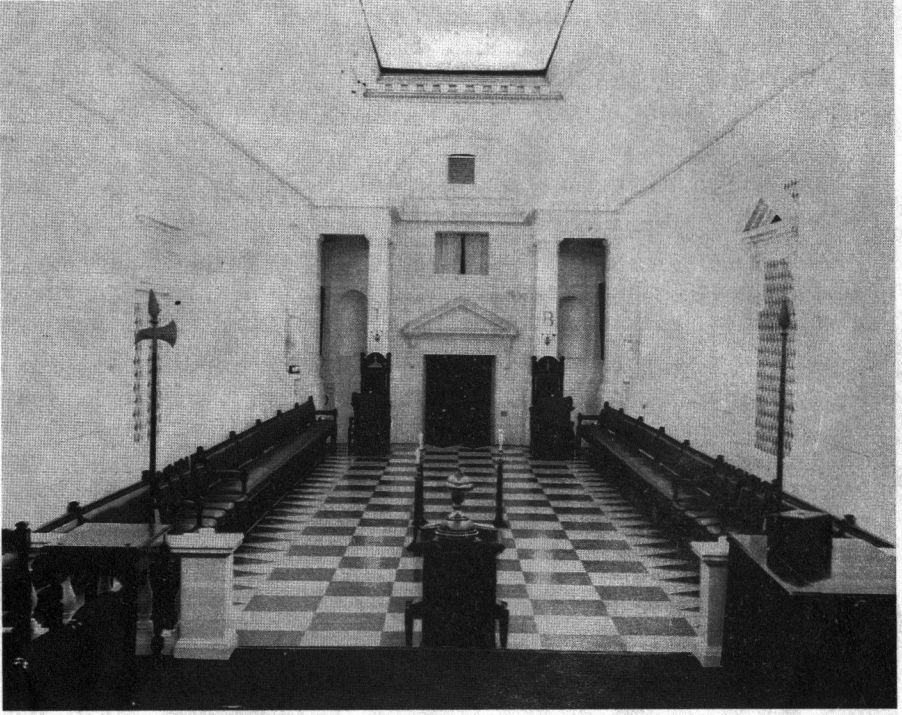
Benim çalışmalarına katıldığım Loca Güney Afrika Ritinde, İngilizce çalışan ve 1 numaralı Loca idi. Locanın kuruluş tarihi oldukça eski ve 2 Mayıs 1772 yani bir başka deyiş ile 226 yıllık bir Loca.

Locaya kabul edilmeden önce göstermiş olduğum ve Büyük Locamızdan almış olduğum pasaportum hem çok beğeni gördü, hem de herhangi bir imtihana tabii olmadan kabul edilmemi sağladı.

Loca açılış, kapanış ve çalışmaları canlı org müziği ile yapılıyor. Bu tahmin edersiniz ki çalışmalara ayrı bir keyif katıyor. Açılış ve kapanışta hep birlikte şarkı ve şiir söylemeleri ise diğer bir değişik uygulama. Gerçekten kardeşlerin hep birlikte canlı org müziği ile söyledikleri şiir ve şarkılar çok etkileyici. Org, müzik üstadı tarafından çalışmalar takip edilerek büyük bir uyum içinde çalışıyor.

Kardeşlerin kıyafet konusunda gösterdikleri inanılmaz titizlik beni etkileyen diğer bir yönü. Bütün Loca siyah elbise, siyah ayakkabı, beyaz gömlek giyi-

yor ve siyah papiyon takıyor. Benim katıldığım toplantıda tahminen 200 kardeş vardı ve bu kıyafet düzeni dışında tek bir istisna yoktu.

Localar ayda bir kez envar topluyor ve bir kez de resmi çalışma yapıyor. Loca görevlileri 18 kişi ve yardımcı adı altında 6 görevli daha var. Çalışmalarda en etkilendiğim şeylerden biri çalışmaların tamamının ezbere yapılıyor olması idi. Görevli kardeşler vazifelerini sanki bir tiyatro oyununda imiş gibi titizlikle yapıyorlar. Zannederim çalışmaların ezbere yapılmasından kaynaklanan heyecanı, bütün görevlilerde hissedebiliyorsunuz.

Çalışma önce Loca kardeşlerince açılıyor ve ziyaretçiler daha sonra Locaya alınıyor. Benim katıldığım toplantının gündemi tekris ve yıl sonu töreni idi. (Güney Afrika'da mevsim farklılığından dolayı yıl sonu tatili 1 ay ve Ocak ayı süresince yapılıyor).

Yıl sonu töreninin gündemde olması ve bu törenin 1 numaralı locada yapılması sebebi ile, Büyük Üstatları ile tanıştırıldım ve çok yakın alakasını gördüm. Kendilerinde inanılmaz bir alçakgönüllülük vardı.

Genelde çalışma Ritleri bizim Ritimize benziyor, ancak gerek Loca düzeninde, gerekse çalışmalarda bazı farklılıklar var. Öncelikle mabetlerdeki görevli yer-

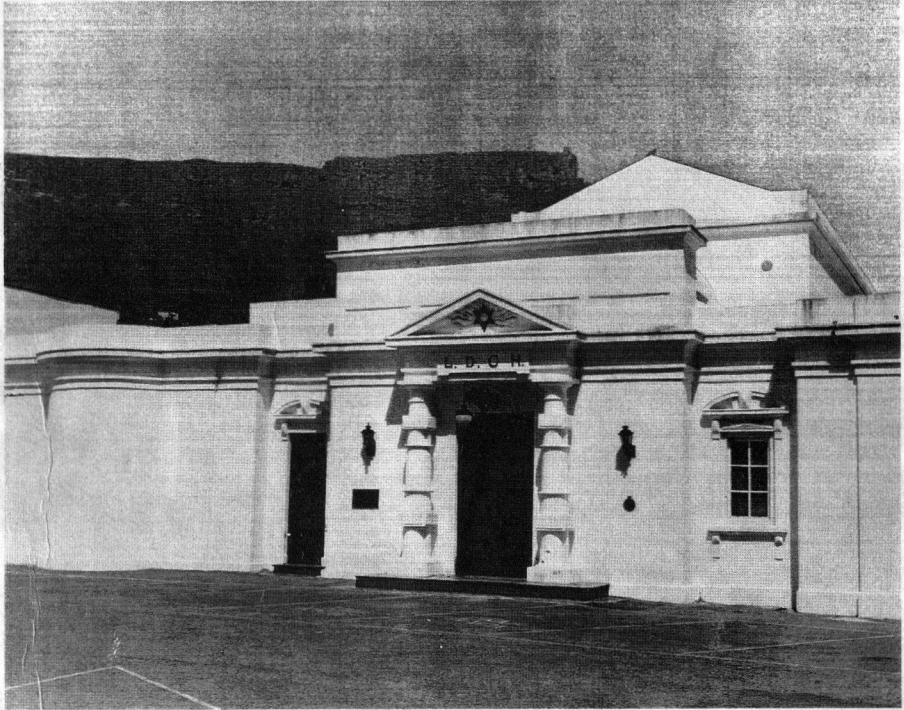
leri farklı ve yemin kürsüsü ile 3 sütun ayrı yerlerde bulunuyor. Sütunlar ve şamdanlarda gerçek mum kullanılıyor. Derece kelimeleri aynı olmakla birlikte işaretlede farklılıklar var.

Tekris töreni yapılan adayın kıyafeti tamamen beyaz renkli özel bir kıyafet ve adeta kefeni andırıyor. Terlik ve göz bağı bizdeki gibi kullanılıyor. Tekris törenlerinde bizdeki gibi üç yolculuk yapılıyor, ancak yolculuklar biraz daha zor ve adayı daha fazla etkileyici. Düşünce odası olan yer gerçekten adayı düşünmeye sevk edecek şekilde gizemli düzenlenmiş bir yer. Nur verilirken aday ile birlikte herkes dışarı çıkıyor ve özel bir bölümde herkes ayakta iken nur veriliyor. Daha sonra herkese tuz ve ekmek ikram ediliyor.

Tören Üstadının Locaya müthiş bir hakimiyeti var. Bütün organizasyon onun tarafından yapılıyor. Üstadı Muhterem ziyaretçileri tek tek kapıda karşılıyor.

Dul kesesi yerine bir tepsi dolaştırılıyor ve tepsiyi dolaştıran kardeş eli ile üstünü siper ediyor.

Kardeş sofrasında bizim oturma düzenimize benzer bir düzen kullanılıyor. Ancak en önemli fark bütün yemek ve servis hizmetinin kardeşler tarafından ya-

pılıyor olması. Ne şekilde olduğunu anlayamamakla birlikte derece ve kıdeme bakılmaksızın görevliler de dahil olmak üzere bütün kardeşler servise katılıyor. Diğer farklı bir uygulamada kardeş sofrasında alkış yerine masaya vurarak tempo tutmaları. Bizdeki şerefe kadeh kaldırma, daha farklı ve göze daha iyi hitap eder şekilde ve seremoni ile yapılıyor. Benim katıldığım kardeş sofrasında muhtemelen yıl sonu yemeği olması sebebi ile para toplanmadı. Ancak yıl sonu piyangosu adı altında bilet satışı yapıldı. Piyangodaki hediye özel bir şarap koleksiyonu idi.

Bizde olduğu gibi ziyaretçiler tanıtılıp konuşmaları için söz veriliyor. Ben de katıldığım toplantı ve kardeş sofrasında hem kendimi tanıttım, hem de Locamız üstadı muhtereminin ve kardeşlerimizin sevgilerini ilettim. Ayrıca göstermiş oldukları yakın ilgiden ve aralarından bulunmaktan büyük bir mutluluk duyduğumu dile getirdim.

Yurt dışına yapmış olduğum ilk loca ziyareti olması ve ziyaret ettiğim locanın farklı bir rit kullanıyor olması, ziyaretimin çok heyecanlı bir hale gelmesine sebep oldu ve bana çok tecrübe kazandırdı.

Bütün kardeşlerime candan tavsiyem imkanları nispetinde bu ziyaretleri yaparak dünya masonluğu hakkında bilgi sahibi olmalarıdır.

YOUR PASSPORT TO KNOWLEDGE

**İlgilendiğiniz Takdirde
Celil Layiktez K. ile
Temas Edebilirsiniz;
P.K. 18 Yeniköy
80871 İstanbul**

*İlgilendiğiniz Takdirde Celil Layiktez K. İle Temas Edebilirsiniz;
P. K. 18 Yeniköy 80871 İstanbul*

SAĞLIKLI YAŞLILIK GÜNÜMÜZÜN ÖNEMLİ İDDİASI

M. Mesut TUNÇEL

Modern tıp mevcut biyoritmini düzenleyerek, bağışıklık sistemini güçlendirerek, stresi aşağıya çekerek, kanserojen radikalların vücuda girmesini engelleyerek insan ömrünün bugünkü zamanlamasına karşı çıkıyor.

Tıp bazı hormonların üretim sürecinin uzatılması ile bu işi başarabileceğine inanıyor. Bu hormonlar büyüme hormonu. Kadınlık ve erkeklik hormonları, dengeyi oluşturan Melatonin hormonu ve onun bir türevi olan Serotonin hormonu.

Bunları vücutta olduklarından daha uzun süre bulundurarak ömrün uzayacağını ispatlıyorlar. Vücutta yaşlılık bu hormonların düşmeye başlaması ile başlıyor. Melatonin uyku düzenleyerek bağışıklık sistemini üst seviyede tutuyor. Bu da vücudun onarım sistemini uyanık hale getiriyor. Melatonin büyük ölçüde stresi aşağı çekerek, bağışıklık sistemini bozmasını engelliyor. Ve dolayısı ile tıkanan damarların onarılması, başlayan kanser hücrelerine izin vermemek ve artirit gibi deformasyonları başında yakalamaya neden oluyor. Ve yaşlılık, Melatonin hormonunun düşmesi, uykunun azalması, bağışıklık sisteminin bozulması ile başlıyor. Yapılan hayvan deneyleri Melatonin'in bu alandaki başarısını tespit etmiş bulunuyor. Melatonin salgı sistemini denetleyerek de vücut dengesini oluşturuyor. Melatoninden üreyen Serotonin ise bütün davranış bozuluklarının temeli olarak görülüyor. Time Dergisinde yayınlanan bir yazıda bu tür dengesizliklere genlerdeki bilgilerin de neden olduğunun ortaya çıktığı belirtiliyor. Genler uzun ve kısa olarak ikiye ayrılıyor. Uzun genlerin oranı %30, kısa genlerin oranı ise %70. Uzun genlerde daha fazla Serotonin bulunuyor. Bu oran düşünce psikolojik bozukluklar ortaya çıkıyor. Gen faktörü çevre faktörü ile birleşince sıkıntılarımız oluşuyor.

Her zaman için genç kalmak, genç olmak ve genç yaşamak, hatta ölümsüz olmak tarihin en eski çağlarından itibaren insanlığın tutkusu olmuştur. Uzun yaşayan, yaşlıyken canlılığını koruyan insanlara hep imrenilmiştir. Bitkilerle, otlarla, egzersizlerle, vitaminlerle, estetik ameliyatlara geçen yıllara karşı koymaya çalışan insanların sayısı gün geçtikçe artıyor. Bu konuda önderliği yapan Amerika'da 50 yaşın altındaki her üç beyaz Amerikalı'dan biri megavitaminler ve melatonin gibi "mucize" hormonlar alıyor. Amerikalılar kendilerini daha iyi hissetmek ve yaşlanmalarını yavaşlatacağını düşündükleri bu tip ilaçlara yılda 10 mil-

yar dolardan fazla para harcıyorlar. New York'ta mağazalar "Bugün Melatoninimiz var" ilanları asacak duruma gelmişler. Peki anti-yaşlılık konusunda ne durumdayız? Digital asrın içinde olmanın da getirdiği faydalarla, biyoteknolojik sıçramalar yaşanıyor. İlaçlarla ilgili yeri yaklaşımlar, anti yaşlılık konusunda devrim yaratmış durumda 1996 Nisan ayında uzmanlar insan vücudunda yaşlanmayı etkilediğini düşündükleri bir gen buldular.

Yaşlanmayı Geciktirmek: Günümüzde doğru düşünüp, doğru yiyip, doğru nefes alıp, doğru dinlenip vücudun zamanla kaybettiği şeylerin yerine geri konulması halinde, hastalıkların ertelenebileceği ve yaşlanmanın geciktirilebileceği inancı yaygın. Egzersiz yaparak daha uzun zaman vücudun sağlıklı kalması ve kişinin daha iyi görünmesi sağlanabiliyor.

DHEA: Dehydroepi androsterone'i otuz yılı aşkın bir süredir inceleyen Dr. Samuel Yen'in açıklamalarına göre, eksilen DHEA'in tekrar yerine konulması halinde bağışıklık sistemi aktivite oluyor. Denekler kendilerini çok daha iyi hissettiklerini belirtiyorlar. Bazılarında bu oran %85'e kadar çıkmış. Kullanıcılar enerjilerinin arttığını, rahatladıklarını ve stresle daha iyi başa çıkabildiklerini söylüyorlar.

DHEA kana karıştıktan sonra ostrojen ve testesterona dönüşüyor. Ayrıca her bireyde değişik olmak üzere, iki cinsten de, hem kadın hem erkek hormonuna dönüşüyor. Dr. Yen DHEA'ın gücünü 35 yıl önce, Harvard'ta çalışmalar yaparken farketmiş. Dr. Yen DHEA oranının hamileğin son aylarında, yani cenin en hızlı büyüdüğü sırada çok yükseldiğini gözlemlemiş. Doğumdan hemen sonra ise bebeğin DHEA oranı düşüyor ve 12 yaşlarında ergenlik çağına gelindiğinde tekrar üst seviyelere çıkıyor ve 25-30 yaşlarına kadar yüksek kalıyor. Otuz yaşından itibaren ise düşüşe geçiyor... 75 yaşına gelindiğinde de vücutta hemen hemen hiç kalmıyor.

Dr. Yen DHEA'ın insanlar üzerindeki biyolojik etkilerini ölçmek için yaptığı araştırmada hormonun vücuttaki IGF-1 (İnsülin büyüme faktörü) oranını yükselttiğini de gözlemlemiş. IGF-1, vücuttaki büyüme hormonunun anahtar mediatörü ve hormonal sistemin ana kurucusu. Bu bulguların ışığı altında. Dr. Yen yaşla birlikte DHEA ve büyüme hormonunun azaldığı ve vücudun yağ, şeker ve proteini metabolize etmesinin kaybolduğu sonucuna varmış. Yani metabolizmanın çalışması, insan yaşlandıkça verimsizleşiyor.

Daha önce yapılan araştırmalar DHEA'in kadınlarda ve erkeklerde kas gücünü ve fiziksel hareketi arttırdığını kanıtıyor. Ayrıca Melatonin gibi, uykunun daha derin ve dinlendirici olmasını sağlıyor.

DHEA kullananlar hormonun etkilerinden o kadar memnunlar ki, almaya devam etmek istiyorlar. Ancak Melatonin'in aksine DHEA sadece reçeteye satılıyor. FDA'nın (ABD'de üretilen ilaç ve Gıda Denetleme Bürosu) reçetesiz satışı

onaylamasını dört gözle bekliyorlar. DHEA insan vücudunda en fazla bulunan hormonlardan biri olmasına rağmen, dünyada sadece bir kaynak var... Danimarka'da faaliyet gösteren AKZONOBEL adlı bir firma DHEA'ı Meksika ve Çin'de çok fazla bulunan "barbasko" bitkisinden elde edip satıyorlar. Doktorlar bilimsel araştırma için DHEA alabiliyorlar ve "kronik güçsüzlük sendromu" gibi durumlarda hastalarına verebiliyorlar... Umut verici etkiler: DHEA'in fizyolojik etkileri halen tam olarak bilinmiyor. Şu ana kadar yapılan araştırmalar hiçbir yan etkisini ortaya çıkarmış değil, ancak vücudun kaybettiği miktarın geri konulması amaç olduğu için, bu dozajın ne olduğunun saptanması gerekmekte... Doktorlar erkekler için bu dozajın 50 miligram olduğunu; ancak kadınlar için, hele hele hormon kullananların doğru miktarının belirlenmesinin daha komplike olduğunu belirtiyorlar. Bu konuda çalışmalar da çok yoğun bir şekilde sürdürülüyor.

Evet... Doktorların DHEA'in vücut üzerindeki etkileriyle ilgili bulguları oldukça umut verici. Azalan DHEA yerine konulduğunda en önemli büyüme hormonu IGF-1'yi 25-30 yaşlarındaki seviyeye getiriyor. Bağışıklık sistemini aktive ediyor. Kanserle mücadele eden "T" hücrelerinin fonksiyonunu saklıyor. Ayrıca NK (Naturel Killer) hücrelerini daha aktif hale getiriyor. NK hücreleri virüslerle karşılaşınca onları parçalayıp yutan "doğal öldürücüler". Bütün bu bulguların daha sağlam hale gelmesi ve araştırmaların resmen tamamlanması için ise otoriteler iki yıl daha zamana ihtiyaç olduğunu belirtiyorlar.

Dr. Norman Orentreich de yaşlanma projesini inceleyen, tüm dünyada saygınlık kazanmış araştırmacılardan biri... Orentreich 25 yaşında vücudun tepe noktasına ulaştığını, bundan sonra da her yıl %1 oranında düşük gösterdiğini söylüyor. Buna göre kişi 50 yıl sonra 75 yaşına geldiğinde, herşeyin sadece yarısına sahip oluyor. Burada adı geçen doktorlar ve bu konuda araştırmalar yapan daha bir sürü uzman, vücutlarının yaş ilerledikçe kaybettiği hormonları takviye ediyorlar. Kendileri DHEA'ı bizzat kullanıyorlar. Etkilerinin inanılmaz olduğunu belirtiyorlar. Yaşları 65'in üzerinde olan bu doktorlar, inanılmaz bir enerjiyle çalışmalarına devam ediyorlar. Genç görünüyorlar genç hissediyorlar ve genç yaşıyorlar. En azından 100 yaşına kadar yaşayacaklarının ve 100 yaşındayken hastalıklı, ağır aksak bir köşeye sinmiş yaşlılar olmayacaklarından eminler. Yaşamayı seven, hayatlarından mutlu, algılayan, hareket eden; kısaca hayatın tadını çıkaran kişiler olacaklarını söylüyorlar.

Uzmanlar tıpta harikalar yaratırken, insanların yapacağı bir tek şey kalıyor. O da en değerli varlıkları olan sağlıklarına iyi bakmak, çünkü genelde, insan başına bir şey gelmeden, sahip olduğu şeyin değerini bilmiyor. Yaşlanma etkileri görülmeden, hastalıkları başlamadan önce önlem almak gerekiyor. Sağlıklı yaşamak kişinin kendi elinde... İnsanın temel amacı mutlu, sağlıklı ve iyi yaşamak.... Bunu sağlamak için de sağlığına sahip çıkma, insanların birinci amacı olmalı. Bunun için Time dergisi, bilim adamlarını insan ömrünü uzatmak için verdikleri savaşı kapak yaptı. Eski Mısırlılara ve Kızıldelilere göre uzun yıllar genç kalmanın sırrı çamurda yatıyor. Saçları paklar, cildi kadife gibi yapan çamur mafsallar,

dolaşım sistemi, kemikler ve selülit için de en iyi terapi olarak gösteriliyor. Sigara ve alkolden uzak durmak. Bol bol su içmek. Et yerine sebze yemek. Spor yapmak. Akşam erken yatmak. Bu ve benzeri kurallara dikkat ederek daha uzun ve sağlıklı yaşamak mümkün. 1900 yılında ABD'de ortalama ömür 47 yılken, 1996 yılında 76'ya ulaşması insan ömrünün daha da uzayabileceğini gösteriyor. Bazı ilaçlar da, dozunda kullanıldıkları takdirde, gençliği uzatma çabalarında olumlu sonuçlar veriyor:

MELATONİN: Uykusuzluğa kesin çözüm getiriyor. Stresi azaltıyor ve kansere yakalanma riskini azaltıyor. Ancak günlük doz aşıldığında halsizlik yapıyor.

DHEA: Erkek ve kadında yaşlandıkça azalan cinsellik hormonlarını yerine koyma özelliğı olan bu maddeyle "vücut saatinin yeniden kurulduğı", enerji depolandığı ve zihnin daha hızlı çalıştığı söyleniyor.

ANTİOKSİDANLAR: Hücrelerde açığa çıkan zararlı maddeleri etkisiz hale getiren bu madde, kalp rahatsızlıklarına, kansere ve yaşlanmaya bağı hastalıklara karşı koruyucu özellik taşıyor.

BÜYÜME HORMONU: Kasları güçlendiriyor ve yaşlılardaki hücre bozukluklarını düzeltiyor. Bütün bu çalışmaların ardında 80 yıla dayanan ortalama insan ömrünün, 40 ya da 50 yıl sonra en azından 120 yıla ulaşacağı sanılıyor.

Yine ABD'de son günlerin modası "zeki beslenme". Hafızanın eskisi gibi keskin olmamasından mı şikayetçisiniz? Bol bol alabalık ve yerfıstığı yiyin. Stresten kurtulmak istiyorsanız sofranızdan brokoli, muz, çilek ve fasulyeyi eksik etmeyin. Yaratıcılığınızı arttırmak için de yeşil çay ve sardalyanın nimetlerinden yararlanın!

Robert Haas'ın hazırladığı ve kitabında "mucizevi" etkilerinden söz ettiğini karışım: meyve suyu, ginkgo biloba (bir çin ağacının yapraklarından elde edilen öz), yeşil çay ve kolinden (balık, mercimek, ıspanak, havuçta bulunan bir madde) oluşuyor.

Doktor Haas psikik enerji arttırmak için günde 5 öğün yemeğı öneriyor. Sabah protein ve karbonhidrat esaslı bir kahvaltı (süt, meyve, hububatlar); öğlen salata, beyaz et (balık veya tavuk) ve meyve; ikindide meyve veya sebze suyu ve biraz kraker; akşam balık veya mercimek gibi kolin açısından zengin besinler; haşlanmış bir patates veya mısır salatası ve yağsız yoğurt; uyumadan önce de bir muz veya bir bardak meyve suyu veya sebze suyu, kilo sorunu olanlar için öğün sayısı üçe iniyor ve Dr. Haas, yağları yakan yeşil çay içilmesini öneriyor. Yaşlanmaya karşı ananas, biber, fındık, midye ve kepek öneren Amerikalı uzmanlar "zeki seks" için de, fasulye, yumurta, muz ve kabuksuz deniz ürünleri öneriyorlar.

İtalyan beslenme uzmanı Prof. Dr. Flaminio Fidanza. "Akdeniz diyetinde yeralan zeytinyağındaki E vitamini, beta karoten ve antioksidanlar, yaşlanmayı geciktiriyor, kalp damar hastalıklarına karşı koruyor" diyor.

Dr. Flaminio Fidanza, "vücutta yaşlanmaya neden olan serbest radikallere karşı zeytinyağı içindeki maddeler koruyucu bir yapı oluşturuyor. Mide kanserine karşı koruyor. Günde kişi başına 30-50 gram zeytinyağı tüketilmesini öneriyoruz. Tercihimiz de sıзма zeytinyağından yana. Tabii sebze, meyve, tahıl, bakliyat, süt ve balık gibi besinlerin de düzenli olarak alınması şart" diyor. Günümüzde, en sağlıklı şekilde beslendiğine inanan insanlar bile, hamilelik, emzirme, yoğun stres dönemleri ile sigara ve alkol kullanımının etkilerini dengelemek için vitamin desteğine ihtiyaç duyuyor ve geçmişte vitaminlerin hastalıkların tedavisinde kullanılmasına karşılık, günümüzde hastalıkların oluşmasını engellemek amacıyla hekimler tarafından hastalara öneriliyor.

Prof. Dr. Peter Bunda "A, C ve E vitaminleri, vücuda zarar verdiği düşünülen serbest radikalleri (hücrenin oksijen kullanmasını etkileyen moleküller) yok ederler" diyor.

Yine bir bilim adamı Prof. Dr. Angelo Azzi, E vitamini'nin damar sertliği ve kolesterol üzerinde son derece olumlu bir etkisi olduğunu söylüyor ve Cambridge Üniversitesi'nin 2 yıl süren araştırmalarının sonucunda E vitamini kullanmanın kalp krizi riskini %47 oranında azalttığının anlaşıldığını iddia ediyor. Prof. Dr. Angelo Azzi şöyle devam ediyor: "Yaşamın temel gereği olan oksijen vücuda girdikten sonra enerji olarak kullanılıyor. Enerjiye dönüşmeyen oksijenler ise hücreden serbest radikaller adı verilen moleküller oluşturarak hücreyi yıpratıyor. Vücut hastalıklara karşı zayıf düşüyor. Bunları etkisiz hale getirmek için de E ve C vitamini birlikte kullanılmalı"

REFERANSLAR

- * *Amerikan US News, Dergisi*
- * *Time Dergisi*
- * *Türk Henkel Dergisi Sayı: 138*
- * *Tıp Kongrelerinde sunulan bilimsel tebliğler.*

MECELLE

Kemal GÖNENÇ

Evveleminde konuya girmeden önce hukukun genel tarifini yapmak ve mecelleye kaynaklık yapması nedeniyle islam hukukuna göz atmakta fayda mülhaza etmekteyim.

İnsan, toplum denilen bir sosyal çevre içerisinde doğar, yaşar ve ölür. Tek tek insanlar geçicidir, fakat toplumlar sürekli. Doğada diğer bir deyişle tabiatla tek başına yaşadığı düşünülür bir Robinson ancak roman yazarının zihninde canlandırdığı bir varsayımdan başka bir şey değildir. İnsanın toplum dışında yaşadığı görülmemiştir. Bu bakımdan Aristo'ya (M.Ö. 384-322) mal edilen insanın sosyal bir yaratık olduğu sözü bir gerçeği yansıtır. Yine Aristo'nun belirttiği üzere insanın toplum dışında yaşayabilmesi için, ya bir canavar yahutta tanrı olması yani insandan başka bir varlık halinde bulunması gerekir.

Toplum içinde yaşamak zorunda olan insan her an kendi benzerleri yani, diğer insanlarla ilişki içindedir. İnsan, doğumundan sonra büyür ve gelişirken tüm bu beşeri münasabetleri yaşamak zorundadır. Bir insanın yaşamı boyunca sergilediği bütün bu davranış ve kıpırdanışlarında diğer insanlarla kurduğu bağlılık ve ilişkilere sosyal ilişki (içtima-i münasebet) adı verilir. İşte, insanoğlunun toplum içindeki sosyal ilişkileri, onlar arasında bazı ödevler veya yükümlülükler doğurmakta ve bunların yerine getirmemeleri, sertlikleri değişen çeşitli tepkilere yol açmaktadır. Meşhur

Fransız mütefekkir Bossuet 1680 tarihinde "Herkesin istediğini yapabileceği bir yerde hiç kimse istediğini yapamaz, baş olmayan yerde herkes baş, ve herkesin baş olmadığı yerde herkes köledir." demiştir ki, bu söz bize bir cemiyet nizamının ve bilhassa hukukun lüzumunu gayet açık olarak göstermiştir. Yine, zeki bir hukukçunun hukuk hakkındaki şu sözleri de, mefhumu güzel ifade ediyor "Hiç kimse onu bulandırmadığı ve ihlal etmediği müddetçe hukuk, teneffüs ettiğimiz hava gibi, görünmez ve tutulmaz bir şekilde etrafımızı kaplar. O, ancak kaybettiğimizi müşahade eylediğimiz zaman değerini farkına vardığımız sıhhat gibi sezilmez bir şeydir" Gerçekten hukukun ve hukuk nizamının varlığını ve lüzumunu bir haksızlığa uğrayan, şahsına veya malına bir tecavüz yapılan kimse, ne kadar okumamış olursa, olsun derhal anlar. Tıpkı sıhhatının varlık ve değerini hasta olunca anlayan insanlar gibi.

Devlet tarafından desteklenmiş olsun veya olmasın toplum halinde yaşamaktan doğan ve sosyal ilişkilerimize bağlı olan bu yüküm ve ödevlere sosyal yükümlülükler veya sosyal ödevler denilmektedir.

Bu açıklamaların ışığında hukukun bir tanımlamasını yapmak gerekirse "Hukuk, toplum hayatında kişilerin birbirleri ile ve toplumla olan ilişkilerini düzenleyen ve uyulması kamu gücü ile desteklenmiş bulunan sosyal kurumların bütünüdür."

Laik hukuk sistemleri, kanunlar, örf ve adetler şeklinde tedricen teşekkül ederler. Topluluğun hayatı, anlayışı ve bilgi seviyesi gelişince ve bir hakimiyet ve iktidar sahibi olunca kanunlaştırma hareketi (Codification) başlar. Böylece kanun bu örf ve adetlerin yerini alır. Onun hükmünü sona erdirir. Uygun görmediğini ilga eder, uygun gördüğünü ise yerinde bırakır.

Laik hukuk sistemlerinin yanı sıra, beşeriyete karşı ilahi vahiy bildirilen, beşeriyetin hatalı gidişinde onlara yol gösteren ve onları islah edip düzelden peygamberler eli ile gelmiş dini hukuk sistemleri yer alır.

Dini hukuk sistemlerini üç çeşidi vardır.

Bir kısmı, ahlaki ıslah, nefisleri temizleme ve faziletleri takviye için gelir. Fakat laik sistemlere benzer bir hukuk düzeni getirir.

Hristiyanlık gibi

Diğer bir kısmı, bir toplum veya bir kavim için özel bir hukuki düzen ihtiva eder. Musevi Hz.Musa'nın beni İsrail'e getirdiği ve içinde yaşadıkları zaman ve mekanın şartlarına uygun hukuki bir düzen ihtiva eden ve pratik yargı hükümleri olan hukuku gibi.

Bir başka kısmı ise, sabit prensipleri ihtiva ettiği için, bütün ortama ve şartlara uygun ve şamil esaslar üzerine kurulmuştur, bir hukuk düzeni ihtiva eder. Bu kısım zaruri haller için muvakkat tedbirler ve istisnai hükümler ihtiva etmesi yanında örfilere ve özel şartlara bağlıdır. Ve örflerin değişmesi ve özel şartların gelişmesi ile değişir ve gelişir. Ve fakat temel fikrini muhafaza eder. Temel fikir adalet ve nefsiyettir. İşte bu sistem kendinden önceki hukuklardan sonra bütün beşeriyetee bir davet olarak gelmiştir.

Konumuz olan Mecelle, islam hukuku prensiplerinden seçilmiş genel bir medeni kanun olması nedeniyle öncelikli olarak islam hukukunda incelemekte fayda vardır.

İslam hukukunun başlıca 4 kaynağı vardır.

1- Kur'an 2- Sünnet 3- İcma 4- Kıyas

Kur'an, Hz.Peygamberin 40. yaşına girdiği 610 yılından vefat yılı olan 632 yılına kadar Allah tarafından kendisine bildirilen ayetlerden oluşan kutsal kitaptır. Kur'anda dinsel, siyasal bir çok kural bulunduğu gibi, ceza hukuku alanında ve diğer hukuk dallarına giren kurallarda mevcuttur.

-Sünnet, Hz.Peygamberin hayatta iken, Müslümanlar arasında çıkan hertürlü anlaşmazlığı ve kendisine sorulan dini ya da hukuki soruları çözmek için verdiği hükümler ve koyduğu kurallardır.

-İcma Fıkıh'ın kaynağı sayılır. Fakihlerin bir sorun üzerinde aynı düşüncede birleşmeleridir.

-Kıyas ise, islam hukukunda dördüncü bir kaynak oluşturur. kıyas bir yöntemdir. Kıyas yolu ile varılan sonuca içtihad denir.

İslam dinindeki hukuk düzeni iki sahada temel kaide ve hüküm ihtiva eder. 1- Özel Hukuk 2- Amme hukuku.

Özel Hukuk -Ahvali şahsiye:- Kur'an, cahiliye devri Araplarında mutad olan kızları öldürmeyi yasaklamakla aile içindeki kadına iyi bir yer vermiştir. İslam dini, ayrıca kadına miras hakkı tanımış, ona evlenme ve eş seçme hakkını vermiş, malını idare, nemalandırma ve diğer tasarruf hakları vermiştir. Ancak, İslam dini, aile işlerinde erkeği, daha yetenekli oldu-

ğu için, üstün yetenekli olarak kabul ve muhafaza etmiştir. Saniyen, kadının toplum içinde yeri evi olup görevinde çocuklarını büyütmek ve kocasına bakmaktır. Kadın adeta harici alem-den soyutlanmıştır.

Aile hukukunun üç mertebesi vardır. 1- Evlilik, 2- Velayet ve vesayet, 3- Miras.

1- Evlilik:

A- Evlenme aktinin tesisi:

Evlenme akti dini bir merciin müdahalesine bağlı olmaksızın, iki erkek şahidin huzurunda, mücerret iki iradenin birleşmesi ile in'ikat eder ve bütün neticelerini doğurur. Çünkü, İslamiyette başkalarının sahip olmadığı dini yetkiye sahip bir din adamı sınıfı mevcut değildir. Bu sebeple, İslam Dini, hiç kimseyi Allah ile insanlar arasında bir vasıta (aracı) kabul etmemiştir. Hatta İslam dinini getiren Peygamberin dini vazifesi dahi Kur'an'da belirtildiği gibi onu tebliğe ve dünyevi yetkisi ise tatbiki inhisar eder. (Rad suresi ayet 7) "Sen ancak bir uyarıcısın. Her milletin bir yol göstereni vardır." Yine (Raddet suresi ayet 40) "Senin vazifen sadece tebliğ etmektir." Bu gerçeğe rağmen günümüzde dini nikah imam tarafından kısılmaktadır. Bu durum kaynağını Kur'andan alan bir gerçeğe aykırı bir uygulamadır.

B- Evliliğe mani akrabalık:

Erkek usul ve fûruundan veya anne ve babasının usul ve fûruundan biri ile mutlak olarak evlenemez ve ecdadının birinin fûruunun birinci tabakası ile de evlenemez ancak amca ve dayı kızları ile evlenebilir.

İslam dini, mutlak serbesti ile mutlak yasak arasında bir tutum takınmış realiteye, sosyal gerçeği ve

muhtemel zaruretleri nazara alarak bazı sınır ve şartlar içinde çok kadın ile evliliğe müsaade etmiştir. Günümüzde ise bu durum eleştiri konusu olmaktadır.

C- Evliliğin neticeleri:

Evliliğin mali ve mali olmayan vecibeleri vardır. Mali vecibeleri, koca, karısının ve çocuklarının nafakasını üzerine alır. Evlilik kadına herhangi bir mali mükellefiyet yüklememiştir ki, evin idaresi ve evlilik için hayatı tedvir ve evlatları için imkan bulabil-sin. Bu husus yukarıda da belirttiğimiz gibi kadını dış dünyadan tamamen koparmış ve eve bağlamıştır.

Mali olmayan vecibeler ise, İslam dini, kadına şer'i hudutlar içinde kocaya itaat vecibesi getirmiş ayrıca onu takip ve onunla birlikte oturma mükellefiyeti yüklemiştir.

D- Evliliğin sona ermesi:

Eşler arasındaki aile hayatının, karşılıklı isteksizlik halinde evliliğin devamının doğurduğu mahzurlardan kaçınmak için boşanma ile sona ermesini kabul etmiştir. Ancak, bunu dini müeyyidelerle sınırlamıştır. Hz. Muhammed, boşanmayı Allah'ın "en az sevdiği, helal" olarak tasvir ettiği gibi evliliğide "Allah'ın en sevdiği helal" olarak tavsif etmiştir. Boşanma prensip olarak erkeğin eline verilmiştir. Ancak İslam Hukuku kadına, erkeğin kadına fena muamele yapması gibi birçok hallerde mahkeme yolu ile evlilikten kurtulma imkanı tanımıştır.

E- Evliliğin sona ermesinin neticeleri:

Ölüm veya boşanmayla evliliğin sona ermesinde İslam Hukuku muayyen bir bekleme müddeti tereddüp etmiştir. Bu müddete iddet (1) müddeti

(1) Kadının ikinci bu evlilik yapması halinde geçmesi gereken süre.

boşanma halinde 3 ayı geçemez, erkeğin ölümü halinde ise 4 ay 10 gündür. Eğer kadın hamile ise ancak doğuduktan sonra evlenebilir

2- Velayet ve vesayet:

Velayet, büyütme, bakım ve tedavi yaptırmak öğrenim yaptırmak ve şahsına taalluk eden sair tasarruflar için reşit olmayan (kasır) bir şahıs üzerindeki yetkidir.

Vesayet ise küçüğün malı üzerinde onu muhafaza, idare ve nemalandırmak için idari bir yetkidir.

3- Miras:

İslam hukukunda, murisin hayatında mallarının tamamında hakkı, olsa da, kanuni mirascılarını mirascılık hakkından muhurum edemez. Hatta, Koca, ölümlü hastalık halinde, karısı rızası olmaksızın boşanırsa, bunu onun boşama hakkını kötüye kullanması ve kadını mirasından uzaklaştırmak kasdına delil olarak kabul edilmiştir.

İslam hukukunda mirascılık, mirascı için bir nimet olup onun üzerine bir yük eziyet değildir. Fakat, murisin borçları terekese aittir ve mirasın taksiminden evvel onlar ödenir. Eğer bir şey artarsa kalanın üçte biri nisbetinde olmak üzere murisin vasiyetleri yerine getirilir. Geriye kalan 2/3 miras olarak bölüşülür.

İslam hukukunda, kız çocuk erkek kardeş hissesinin yarısına sahiptir. Bunun böyle olmasının espirisi kocaya karısının ve çocuğunun nafakası külfeti yüklenmiştir. Evlilikten önce kız çocuk, nafakası ailesinden en yakın erkek akrabasına aittir. Evlilikten sonra ise, kocasına ait olur. Kadın ise, çocukların nafakası ile mükellef değildir. Bu sebeple, mirastan, kendi şahsi

nafakası ile karısının, evladının ve kız kardeşinin nafakası ile mükellef olan erkek kardeşinin hissesinin yarısını alır. Aynı şekilde, kız dul kalırsa kız kardeş mirastan erkek kardeşinden daha fazla alır.

Medeni Hukukta Akitler:

İslam hukuki akitler konusunda şu esasları kabul etmiştir.

1- Meşru akit, akidi bağlar başkasını değil. Bu esası Maide süresinin şu ayeti ihtiva eder. "ey iman edenler akidleri yerine getirin"

2- Akdi şartlar serbesttir ve genel düzene ve ahlaka aykırı olmadıkça akdin taraflarını bağlar. Bu esası şu hadis ihtiva etmektedir. "müminler haramı, helal ve helalı haram kılmadıkça, şartlarına bağlıdır."

3- Akitlerin hepsi rızaidir. Yani herhangi bir şekil şartına bağlı değildir. Mücerret rıza ile teşekkül ederler.

4- Akitlerin teşekkül ve ifasında hüsniyeti şart koşmuştur.

Ceza Hukuku:

İslam hukuku ceza hukukunu iki esasa istinat ettirmiştir.

1- Yasaklanmış her fiil suç kabul edilir ve İslam dini bu fiil için daha önce bir ceza koymamış olsa dahi, her suç fiile uygun, iç emniyeti gerçekleştirmek ve faili tedib için kafi olana adil bir şekilde cezalandırmaktadır.

2- İslam hukuku, suçların (beşi hariç) cezasını tesbit etmemiştir.

Çünkü bu suçlardaki cezalar şartlara göre değişir ve bunlara tazir ismi verilir.

İdare Hukuku Bakımından:

İslam hukuku islam devletinde en yüksek iktidarı temsil eden kimseye (İmam) icrai ve hudutsuz idari yetki-

ler tanımıştır. Bütün icra yetkisi onun elinde toplanmıştır. Muvakkat emirler (kararnameler) çıkartma yetkisi de vardır. İslam hukuku imam'a bu düzenleyici yetkiyi, esasen islam hukukunda kabul edilmiş hükümleri tatbik ve hal ve şartlara göre ümmetin menfaatlerini düzenlemede dinin genel hedeflerini gerçekleştirme manısına geldiği için vermektedir. Bu esasa dayanarak diyebilirizki, ümmet gerekli gördüğü zaman, kuvvetler ayrılığına gitmek ve bugün parlamento dediğimiz seçimle teşkil edilmiş özel bir organın eline muvakkat kararname çıkarma yetkisini bırakmakta mümkünür.

Yukarıda özet olarak sunmaya çalıştığım İslam Hukukunun çağdaş bir toplumda uygulanabilme kabiliyetinden yoksun olduğu kanaatindeyim. Aşağıda sunacağım birkaç eleştiri dahi günümüz modern toplumlarında büyük sakıncaları doğurduğu görülecektir.

Birinci problem, İslam hukukunun dini özellik taşımasıdır. İslam hukuku sabit dini hükümlerden oluşmaktadır. Bu sebeple günümüzün gerekleri ve iktisadi şartlarına uygun modern hukukta arzu edilen gelişmeyi göstermemektedir. Günümüzün ihtiyaçlarını karşılayamamakta ve ortaya çıkan problemleri çözememektedir.

İkinci problem ise, had cezalarının ağırlığı ve suçların ispatının çok zor şartlara bağlanmış olmasıdır. Had cezaları günümüzün anlayışına, insan hak ve özgürlük kavramlarına taban tabana zıttır. Had cezaları direkt vücut bütünlüğüne yönelik cezalardır. Örneğin, hırsızlık yapanın elinin kesilmesi ve ya zina yapanın sopa cezasıyla

cezalandırılması gibi, bu tür cezaların günümüzde toplumda kabul görmesi beklenemez.

Suçlara verilen cezaların çok ağır olması yanında ispatı da çok ağır şekil şartlarına bağlanmıştır. -Bu şekil şartları çok zaman yerine getirilememekte ve şüphe halinde kalındığı zaman karar kadının insafına kalmaktadır.

Üçüncü problem de ticari muamelelerde ve banka işlemlerinde faiz düzenidir. Bilindiği üzere İslamiyet faizi kesin olarak yasaklar ve ona karşı müsamahasız savaşı. Oysa günümüzün ekonomik koşulları içinde, paranın enflasyon karşısında sürekli değer kaybettiği bir ortamda faiz olmadan ticari faaliyet yürütmek ya da banka muameleleri yapmak imkansızdır.

Dördüncü problem ise, modern iktisadi durumların ortaya çıkardığı problemlerdir. Bugün bazı hukuki durumlar, İslam hayatının iktisadi ve hukuki hayatında benzeri bulunmayan modern iktisadi durumlara dayanmaktadır. Anonim Şirketler veya sigorta şirketlerinde olduğu gibi. Bu gibi durumlarda İslam hukuku sorunlara cevap verememektedir.

Mecell-i Ahkam-ı Adliye:

Osmanlı Devleti laik bir devlet olmadığı ve bu devlette din işi devlet işiyle aynı olduğu için, İslam dininin muhtelif kaynaklara dayanan birçok kaideleri aynı zamanda hukuk kaideleri mahiyetinde idi. Bu itibarla Osmanlı devletinin hiçbir zaman müdevver bir M.K.'nu olmamış ve hukuki ihtilafların halli fikir kitaplarına müracaat suretiyle temin edilmiştir.

Tanzimattan sonra (1869-1876) tarihleri arasında meydana getirilmiş ve neşredilmiş olan, hükümlerini şeriat-tan (İslam Hukukundan) alan ve için-

de fevkaledde güzel ezeli ve ebedi birçok hukuk prensipleri bulumakla beraber hayat ve tatbikatta ender rastlanan münferit hadiseleri dahi kuzuist bir metodla nizamlamaya uğraştığı için, birçok lüzumsuz maddelerle ve tekrarlarla dolu olan Mecelle-i Ahkam-ı Adliye, bütün ve tam bir Medeni Kanun vasfına haiz değildir, yani Medeni Hukuk sahasına giren hususları tam ve bütün olarak ihtiva etmiyordu. Tanzimattan sonraki kanunlaştırma hareketinin en büyük eseri olan Mecelle'nin tanzim ettiği münasebetler hakkında bir fikir vermiş olmak için bunun sistematığı yani çatısı hakkında bir fikir vermek gerekirse Mecelle bir mukaddime ile başlamakta ve birbirini takip eden 16 bölümden oluşmaktadır. Ancak her bölümün başında bir mukaddime yer almıştır. Bu bölümleri sıralayacak olursak 1) Kitab-ül-büyük, 2) Kitab-ül-icraat, 3) Kitab-ül-kefale, 4) Kitab-ül-havale, 5) Kitab-ül-rehin, 6) Kitab-ül-emanet, 7) Kitab-ül-hibe, 8) Kitab-ül-vekalet, 12) Kitab-ül-sulh-vel-ibra, 13) Kitab-ül-ikrar, 14) Kitab-ül-dava, 15) Kitab-ül-beyyinat-vet-tahlif, 16) Kitab-ül-ka'za'dan oluşmaktadır.

Mecelle'nin bu 16 kitabı aynı zamanda değil muhtelif zamanlarda hazırlanmış ve kanuniyet kespetsmiştir. Mukaddime ve Kitab-ül-büyük'ü teşkil eden kitabın irade-i seniye tarihi (2) 1869 olduğu halde kazaya müteallik kitabın irade-i seniye tarihi 1876'dır. Şu halde Mecelle'nin tamamının kanuniyet kespetsmesi 7 senede mümkün olmuştur. Mecelle cem'an 1851 maddeden ibarettir. Mecelle, fıkıhın muamelat kısmını tanzim ettiği için, bun-

dan yalnız akitler değil, bir kısım haksız fiillere, bir kısım şahsın hukukuna, bir kısım yani haklara ve bir kısımda hukuk muhakemeleri usulüne ait olmak üzere muhtelif hükümler tedvin⁽³⁾ edilmiştir.

Mecelle'yi oluşturan kitapların takip ettikleri sırada ve bazen bab ve fasıl taksimatında, bugünkü hukuk tekniği bakımından, mantıklı bir sistem gözetilmemiştir. Bu itibarla, bu kanun teknik ve tasnif itibarıyla o devirde mevcut diğer büyük garp mevzuatına mesela Fransız ve Avusturya M.K.'larına göre geri olmakla beraber, kendine tekaddüm eden diğer Osmanlı mevzuatına nazaran daha müterakki bir sistematik ve hele o zaman kadar dağınık bir halde bulunan fıkıh ahkâmı karşısında sistem bakımından bir gelişmişlik arzeder.

Mecelle'nin metinlerini teşkil eden hükümler her ne kadar münferit tatbiki ve zamanın bile ihtiyaçlarına uygunluğunun şüpheli olması nedeniyle pek haklı kritiklere yer vermekte ise de, aksine külli (genel) kaideler tabii hukuka ve modern hukuka hayli münakaşalardan ve tekamülden sonra ulaştığı prensiplere o derece uygundur.

Hukuk için çıkar yol ne maziden sıyrılma, ne de halin inkarını gerek kendi gelişimiyle örf ve adete bağlı ve diğer bir tabirle içtimai muhitin ihtiyaç ve zaruretlerini ortaya koyan bir ilim bulunduğu için, hamleci olmadığı kadar, hukukçularda bu yönden zarureten muhafazakardırlar. Bu nedenle bu yönüyle hukukçulara getirilen eleştiriler yerinde olmayıp aksine ce-

(2) irade-i seniye: Padişah buyruğu

(3) tedvin: Kitap şekline sokma.

miyet için faydalar sağlamıştır. Elbise değiştirir gibi kanun değiştirmek içtîmai hayatın ihtiyaçlarına uygun düşmez. Bir memleketin hukuk sahasındaki inkişafı ancak yüzyılların işlediği tekâmül sistemiyle mümkündür. Bu bakımdan Mecelle'yi terketmek yerine onu tekemmül ettirmenin daha uygun kalabilirliği yolunda muhtelif yazarlardan eleştiriler gelmiştir.

Statik ve dinamik hukuk açısından mecelle'ye baktığımızda Mecellenin hazırlandığı geçen yüzyılın anlayış ve yasayışı özerinde tesirler husule getiren birçok faktörlerde vardır. Bir-kere Avrupadaki kalkınma muazzamdır, Rönesans, Hümaların hepsi şuurlu ve hür bir varlık olan insanın hürriyet için savaşıyorlardı. Bu oluyordu. Yine bunun neticesinde ferdi devletin keyi idaresine karşı, koruyan kuvvetler ayrılığı benimseniyordu.

İnsanın ahlaki bünyesinde de derin bir inkılap yapan liberalizm, bütün entellektüel ve iradi kudretleri uyan-dırmıştı. İnsanı tam bir enerji ve ihtirasla çalışma hayatına sevk etmiştir.

Mecelle'nin hazırlanışı Avrupaya tesirli bir biçimde hükmeden bu fikirlerin bütün dünyaya yayıldığı zamana rastlamıştır. Dolayısıyla liberalizmin hukuk sahasındaki başlıca prensipleri, şahsiyet, mülkiyet, mukavele serbestisinin Mecellenin ruhunda ve metninde bulunduğunu söylemek mümkündür. Birçoklarının iddiaları hilafına Mecelle bir dogmatizm değildir. Mecelle, devrinin ruh ve kültürüne uygun onunla mütenasip ileri bir hamlesidir.

Mecelle zamanına kadar dağınık vaziyette bulunan hükümleri bir araya getirmesi derleyip toplaması yönünden, tekrar incelemeye tabi

tutması ileri bir hamle ve büyük bir eserdir.

Bununla beraber bu eser hakkında şimdiye kadar etrafı bir tetkik neşredilmiş değildir.

Mecellenin bilhassa genel kaide-leri ile Türk Hakimlerine içtihat tesisinde en kıymetli yardımlardan birini temin edeceği muhakkaktır. Mecellenin genel kaideleri her devir ve zamanda hayata, hukuki hadiselerle tatbiki kabil, felsefi ve dinamik hukuk kaideleridir. Hukuk zekasını geliştirecek ve bir hayat pratiği vucuda getirebilecek evsaptadır.

Mecelle mazbatasında küllü kaideler, felsefi ve ahlaki mülaza ve fikirler bulunması itibariyle, Allah'a yaklaşmak, işlerinde başarı, yaşayışlarında refah ve sükun sağlamak isteyenler içinde hareket normları olarak tavsiye edilmiştir. Mecellenin külli kaideleri tabii hukuka ve modern hukukun hayli münakaşalardan ve tekamülden sonra ulaştığı prensiplere o derece uygundur. Bu itibarla, Mecellenin 99 maddesini yeni hukuk prensiplerinin ve felsefi mülahazaların ışığı altında tetkik ve izah, bu hukukunda çabuk kavranması ve öğrenilmesi bakımından büyük faydalar sağlayacaktır. Mecellenin genel kaidelerinden örnekler vermek gerekirse;

- Mad. 2. "Bir işte maksat ne ise hüküm ona göredir".

Bir hukuki işlemin, hatta maddi olayların tabi tutulacağı hüküm, o muamele veya fiili yapanın maksadına göre tayin olunur.

- Mad. 13. "Tasrih mukabelesinde delaletle itibar yoktur".

Bir beyan açıksa maksat meydandadır. Beyanı yapan kimesinin gizli

bir maksadı olup olmadığını araştırma tehlikelidir. Açığa vurulan maksadı esas tutmakta sosyal zaruretler vardır.

- Mad. 16 "İctihat ile icthah nakzolunmaz".

Bütün icthahlara hürmet olunur.

- Mad. 21 "Zaruretler memnu olan şeyleri mübah kılar".

- Mad. 22 "Zaruret kendi miktarlarınca takdir olunur".

Bu iki maddeye göre, zaruretler zaruretin hududu içinde kalmak şartıyla bir yasağı kaldırır.

Mad. 23 "Bir özür için caiz olan şey ol özrün zevali ile batıl olur".

Bazı menfaatleri korumak için özel sebeplerle haddizatında, yasak olan bir işe müsaade edilmişse o sebepler ortadan kalkınca yasaklık geri gelir.

Madde 18: "Bir iş zik (4) oldukça müttesi (5) olur".

Fazla sıkışan işler kendi kendine genişler. Bu bir hayat felsefesidir. Hayatın gidişatını sıkı kaidelerle tanzim imkansızdır. Hukuk kaideleri gerçek durumlara uygun olmalıdır. Araplar "külleme cavaze anhaddihi inakese ila sıttıhi" derler ki, haddini aşan herşey aksine netice verir demektir. Mesela bütün mülkü ve kazancı haciz tehdidi altında bulunan borçlu tabii hakkı olan yaşama imkanlarını bulabilmek için, ne kadar namuslu olursa olsun, mallarını kaçırarak, türlü hilelere başvuracak, izini belli etmemek için elinde olan herşeyi yapacaktır. Alacaklı bu ihtimal karşısında pratik olarak

onun hiç bir miktar alacağını haczedemiyecektir. Halbuki alacaklıya ancak borçlunun yaşaması için zaruri miktardan fazla varidatını haciz yetkisi verilirse borçlu kaçacak yerde aza kanaat ederek çalışabilir. Alacaklı biraz geç de olsa alacağını alabilir.

Madde : 31 "Ezmanın tagayyürü ile ahkâmın tegayyürü inkar olunamaz".

Zamanla mevzuu ve bir hüküm kendi kendine değişebilir. Kanunlar insanların ihtiyaçlarını gözönünde tutarak hükümler koyar hiçbir kanun ebedi değildir.

Madde 59: "Velaiyeti hassa velaiyeti ammeden akvadır".

Menfaatlerini idareden aciz kim-selerin hususi otoriteye tabi tutulması devlet otoritesi tabi tutulmasına nazaran daha tesirli ve daha rasyoneldir. Mecelle bu hüküm ile çok liberal ve modern esaslara uygun bir prensip kabul etmiştir.

Madde 99: "Kim ki bir şeyi vaktinden evvel istical erderse, mahrumiyetle muatep olur".

Bu kaide bir hayat felsefesidir. Vaktinden evvel acele ile, yani gerekli bütün tedbirler alınmadan yapılmak istenen işin akamete uğradığı, matlup neticeyi vermediği, emek ve masrafın boşa gittiği her günkü tecrübelerle sabittir. Mesela, kuvvetli ve teçhizatı mükemmel olan bir ordu, henüz düşman faaliyeti yokken bir gösteri olarak teçhizatını ve kuvvetini sarfederse sonradan külli kuvvetler ile hücum eden düşman karşısında teslim olmaktan başka çare bulamaz.

(4) Zik: darlık, sıkıntı

(5) Müttesi: genişleyen

MERAK ETTİKLERİNİZ

KARBONARİZM

Başta Karbonarizm (1) inisiyatik ve geleneksel ritleri olan bir Compagnonage (2) şeklinde gelişmişken, 19. yüzyılda eylemci ve gizli bir siyasî örgüte dönüşmüştür. İttihat ve Terakki Karbonarizmi kendine model edinmiştir.

Tüm inisiyatik cemiyetlerde olduğu gibi, Karbonarizmin de kaynağı mitlerde gizlenmiştir.

Ormanlarda dik dörtgen kulübelerde (*barache*) (3) yaşayan ve Ortaçağ demir işçiliğinin ihtiyacı olan odun kömürünü imal eden "*Charbonniers*" (4) loncalarının kuralları ve anayasaları vardı. Görevlere ticaretle ilgili isimler verilmişti. Üç yılda bir seçilen yasama, yürütme ve adalet "*venditas*" (5) larının oluşturduğu "*alta vendita*" (6) Charbonniers'leri yönetirdi. "*venditas*" lar "*barache*" lara bölünmüştü. Her "*barache*" ı bir "*iyi kuzen*" yönetirdi.

Efsaneye göre, Fransa Kralı 1. François ülkesinin İskoçya sınırlarına yakın bir yerinde avlanırken ormanda yolunu kaybetmiş. Bir "*barache*" dan yardım istemiş, Charbonnier'lerle tanıştıktan ve başkanları zahid St. Théobald'tan bilgi aldıktan sonra, tekris edilmek istemiş ve bu arzusu yerine getirilmiş. Tekrisinden sonra "*Baba Üstad'ın*" kütüğüne oturunca, Fransa'da vecize olmuş "*Charbonnier kendi evinde kraldır*" sözü Başkan tarafından kendisine söylenince, oturduğu yerden kalkmak zorunda kalmış. 1. François ülkesine döndükten sonra sözünü tutmuş "*iyi kuzen*" lerin hâmisî olmuş ve cemiyet Almanya ile İngiltere'de yayılmış.

Efsanede Fransa Kralının bahsi, Charbonnerie'nin Fransız köklerine işarettir. Fransa ile İskoçya'nın müşterek sınırlarının olması ise bir coğrafya hatası olabileceği gibi, Fransa'da İskoç Masonluğunun etkisinde kalarak bu tılsımlı kelimelerin cemiyete saygınlık kazandıracağı düşüncesinden de kaynaklanabilmiş olabilir.

Bir başka efsaneye göre, Jura dağlarında yaşayan kömürcüler, yaşam şartlarından dolayı diğer insanlardan ayrı kalmışlar, Hristiyanlığı terk ederek eski animist inançlarına dönmüşler, asayiş yönünden de, ülke içinde korkulacak bir duruma gelmişler.

(1) Karbonarizm: Fransızca Charbonnerie, İtalyanca Carbonaria

(2) Compagnonage: Mimar Sinan No....

(3) barache: kulübe, baraka.

(4) Charbonnier: kömürcü

(5) Vendita: Satış teşkilâtı

(6) Alta vendita: yüksek vendita.

Bu barbarları medenileştirmek isteyen bir rahip "*Frères Charbonniers*" (kömürcü kardeşler) gizli örgütünü kurmuş ve bu örgüte kömürcülerin dışında komşu kasabaların burjuva ahalisini de kabul etmiş. Burjuvalarla birlikte olmanın onurlandırdığı kömürcüler kısa zamanda medeniyete dönmüşler.

VI. ve VII. Charles (7) zamanında kraliyete ters düşerek ormana sığınan asilzadelerin Charbonnier ritüellerine göre tekris edildikleri söyleniyordu. 1750 yıllarında Beauchesne Şövalyesi, kendisini Anderson gibi görerek, Charbonnerie'ye bir ritüel ve tüzük kazandırmayı denemiş, yeni bir cemiyet kurmuştu. Bu cemiyette kadın ve erkek burjuvalar oduncu kılığında, ayaklarında sabolarla, kaba bir mizah anlayışı içinde, yiyerek ve içerek eğleniyorlardı. bu hal Fransız Devrimine kadar sürdü.

1766 yılında Beauchesne bir Charbonnier örgütü ile bir Mason locasını birleştirerek, "*Constance et Amitié*" (Vefa ve Dostluk) isimli bir loca kurmuş ve kendisini ömür boyu bu locaya Üstadı Muhterem ilân etmişti. Charbonnerie ile Masonluk arasındaki bu ilk teması başkaları da izlemişti. Restorasyon döneminde (1814 - 1830) Fransız Masonluğunu siyasal ve sosyal eylemlerle götüren başlıca etken Charbonnerie olmuştur. Bu dönemde, Charbonnerie ritüellerini İtalyan "*Carbonaria*" dan almıştır. İtalya'da Carbonaria, yarım adanın birleşmesi için çaba gösteriyordu. Stendhal'ın Vanina Vanini adlı romanı bu cemiyetin politik rolünü çok güzel anlatmaktadır.

Gerçek Charbonnerie'de güçlü bir hiyerarşik düzen olmasına rağmen, bu ritüeller tek dereceli, dolayısıyla eksiktiler. Belki de bu nedenle, inisyatik cemiyet olarak Charbonnerie'nin kısa zamanda yozlaştığını görüyoruz.

1815 - 1835 arası sosyal karışıklıklarda önemli bir rol oynayan Charbonnerie, Fransa'da zamanla başka politik teşkilatların içinde eriyip gitti. Oysa İtalya'da Carbonaria günümüze kadar canlı kalmış ve yüzyılımızın ikinci yarısında aşırı sol grupları himayesine almıştır. Mao'nun Kırmızı Kitabı ile Carbonaria doktrinleri arasında şaşırtıcı bir benzerlik vardır.

1821 yılında Avusturya güçleri İtalya'da kanlı bir şekilde Karbonarizmi kapatınca, bir kısım Karbonari Fransa'ya sığınarak orada tekrar teşkilatlanmaya çalıştılar.

Restorasyon (8) döneminde Lafayette Marki'si liberal muhalefetin başkanıydı ve Cumhuriyetçi grupları teşvik ediyordu. "*Les Amis de la Vérité*" (Gerçeğin Dostları) Locası vasıtasıyla Fransa'da İtalya'dan mülhem Karbonarizm'in yayıl-

(7) VI. Charles: German İmparatoru (1711 - 1740), Macaristan ve Sicilya Kralı.

VII. Charles: German İmparatoru (1742 - 1745)

(8) Restorasyon: Fransa'da 1814'de Napolyon'dan sonra yeniden kurulan krallık dönemi: 1814-1830.

masına yardımcı oldu ve sonradan bu cemiyete başkan seçildi. Karbonariler ona tapıyorlardı, gene de cemiyetin kontrolü tam olarak elinde değildi. Polisin Karbonari cemiyetini kapatma ve üyelerini takip faaliyeti, Karbonarilerin hücre şeklinde teşkilâtlandıkları nedeniyle tam başarılı olamadı, millî kahraman Lafayette'in de dokunulmazlığı vardı. Faaliyet yer altına indi.

Fransız polisinin soruşturmaları sonucunda Karbonarilerin öğrenilen tanınma sözleri, işaretleri ve parolaları şöyleydi:

- Sohbet esnasında tesadüfi bir tarzda kullanılan "*Speranza*" (9) ve "*Fede*" (10) sözcükleri.
- Karşılıklı hecelenen "*Carita*" (11) sözcüğü.
- "bon cousin" (iyi kuzen) sözcüklerinin kullanımı.
- İşaret: Merdiven (dal kesmek için kullanılan merdiven): İki el omuz hizasına kaldırılır, sonra göğüs ve belde basamak yapılarak indirilir, tekrar mide hizasına çıkarılarak basamak oluşturacak şekilde tutulur, baş parmakla, 1 - 2 - 2 temposuyla beş kere vurulur.
- Vendita'ya girmek için şifre: "Şeref! Hakikat! Vatan!"
- Karşı şifre: "Ümit! İman! Yardımlaşma!"
- Bayrak renkleri: Mavi, kırmızı, siyah. Mavi alevi, kırmızı kor halindeki kömürü, siyah sönmüş kömürü sembolize ediyordu.
- Yemin: Adayın locaya gözleri bağlı alınması, merasimin başlangıcı, sorular, cevaplar Masonlukla büyük benzerlikler göstermekteydi. Yemin kürsüsünün üzerinde iki tabanca, üç adet mum, bir üçgen ve bir taç bulunmaktaydı. Kuzenler ellerinde kılıç tutarlardı. Aday gözleri bağlı olarak yatırılır, başına taç giydirilir, bir eline tabanca, diğerine üçgen verilir. O ana kadar yanlış içinde olduğu anlatılan aday yemin için ayağa kaldırıldığında sol eline bir hançer verilip ucu kalbine yöneltilirdi. Aday, "*bana verilecek sırları açıklarsam, bu hançer kalbimi delse*", sonra kendisine verilen bir bardak su katılmış şarabı içerken "*bu içtiğim bana zehir olsun*", namlusu alınmış çevrili bir tabanca eline verildiğinde de "*bu silâh bana ölüm getirsin*" derdi.

Bu yemininden sonra aday her durumda ve her yerde kardeşlerine yardım edeceğine, hastalıklarında onları yalnız bırakmayacağına, dostlarının nüfuzunu lehlerine kullanacağına, kardeşler aleyhinde dedikodu yapmayacağına, toplanılara katılacağına dair ek yeminler ederdi.

(9) *Speranza*: ümit

(10) *Fede*: iman

(11) *Carita*: sevgi

ÜNLÜ MASONLAR

MAZZINI (1805-1872)

Ceneviz'de doğan Mazzini'nin iyi bir hukuk formasyonu oluşmuştu. 1827'de Karbonarizm'e katıldı, hapse mahkûm edildi ve Marsilya'ya sığındı. Jakobin kökenli bir liberalizmi, popüler bir üniversalizmi savunuyordu. "*Tanrı ve Halk*" sloganını geliştirmişti.

Karbonarizm'in başarısızlığından ders alarak yeni bir dünya yaratmaktansa, mevcut dünyayı iyileştirmenin gereğini, (*) şiddet kullanımının yalnızca istibda-ba karşı meşru olabileceğini ve demokrasinin ahlâk kuralları ile bağdaşan tek yönetim şekli olduğunu düşünürdü. Milliyetçiliğin aynı dili konuşan insanların özdeşme şekli olduğunu ve dünyanın üniter devletlerin yer alacağı bir federalist yapı içinde yeniden yapılanmasının gerektiğini savunuyordu.

Mazzini'ye göre mülkiyetin hükmetme ve yönetme gücünü vermesine rağmen, kaldırılması yerine yayılmasının doğru olacağını düşünürdü. Onun için sosyal sorunların halli için sınıf mücadelesinin yerine kapital ile işgücünün birleşmesi gerekirdi, dolayısıyla sosyal durumla politikayı birbirinden ayırmak olanaksızdı.

Mazzini Şubat 1831'de Karbonarizm'in yerini tutacak "Jön İtalya" hareketini başlattı. Yarım adanın muhtelif noktalarında 1833'de başlatılan devrim teşebbüsleri başarısız olunca İsviçre'ye sığındı, bu arada da giyaben ölüme mahkûm edildi.

1837'de, "*Jön İsviçre*", "*Jön Almanya*" gibi bölümlerden oluşan "*Jön Avrupa*" hareketini başlattı. İsviçre'de de takibata uğrayınca Nisan 1847'de Londra'ya sığındı ve orada "*Millîter Enternasyonal Ligi*"ni kurdu.

1848'de Mazzini Roma'yı Fransız işgalciden kurtarmayı amaçlayan harekete katılmak üzere Toskanya'ya gitti ve 5 Mart 1849 tarihinde ilân edilen cumhuriyetin üçlü yönetimine katıldı.

25 Nisan 1849'da Roma'yı tekrar zapt eden Fransız ordusu Papa IX. Pie'yi görevine iade etti ve Mazzini yeniden önce İsviçre'ye sonra da İngiltere'ye sığınmak zorunda kaldı.

1850'den itibaren Piemont dış işleri bakanı Cavour tüm mutedil düşünenleri etrafına toplayarak, Nice kentini Fransa'ya terk ederek Fransa ile dostluk antlaşmasını imzalayınca, kardeşlik idealini gerçekleştirmek isteyen Mazzini, 1866'da *Alliance Républicaine Universelle*'i (Dünya Cumhuriyetler Birliği) kurdu.

1. Enternasyonal'de Karl Marx'a karşı çıktı ve Marx'ın yönetimi eline alması onu hüsrana uğrattı. Aynı yıllarda İtalyan solunun Bakunin tipinde anarşiye saplandığını esefle seyretti. Yorgun bir savaşçı olarak, 1827'de Piza'da öldü.

(*) Marx, "*Filozoflar yalnızca dünyayı değişik bitimlerde yorumladılar, önemli olan onu değiştirmektir.*" diyordu.

AYRILIŞININ İKİNCİ YILINDA SAHİR ERMAN KARDEŞİ ANIYORUZ (*)

Fuat TUYGAN

Sevgili Kardeşlerim,

Bu gün 10 Şubat 1998 Bundan tam iki yıl iki gün evvel 8 Şubat 1996'da Ebedi Sırrın Kaynağına ermiş olan Sahir ERMAN Kardeşimizin, Pek Muhterem ve Pek Muktedir Hâkim Büyük Amirimizin hâtırasını anmak için, tâbir caiz ise, sembolik bir konuşma yapacağım. Çalışmamızın her ânında onun katkısını görüyor, her an onunla beraber oluyor, beraber yaşıyoruz. Bu bakımdan bu konuşmaya maksadımı ifade ediyorsa sembolik diyorum.

Kardeşlerim, bu gün O'ndan masonik mahiyette tek bir alıntı yaptıktan sonra harici âleme, O'nun harici âlemine ulaşmaya çalışacağım. 23 Aralık 1990 günü Kolej toplantısındaki konuşmasını şöyle bağlamıştı:

"İşte bu güven ve inanç duyguları ile ve susan değil konuşan, statik değil dinamik, tek sesli değil çok sesli bir TYŞ.'nin gelişmesi özlem ve temennisi ile sizleri kucaklarım."

Bu sözler acaba sıradan ve söz gelişi bir konuşma mı yoksa bir eylemin yaygınlaşması hasretini duyan tam bir kâmil bir masonun duyguları, kendi tâbiri ile "özlemi"miydi?

Kardeşlerim, küçük bir inceleme bile, O'nun masonik hayatında olduğu kadar harici âlemde de susan değil konuşan, statik değil dinamik bir kişiliğe sahip olduğu ıspatlar ve emelinin tek seslilik değil çok seslilik olduğunu ortaya koyar.

1991'den 1996'la kadar vâdiler arasında müşterek çalışmalarındaki konuları şöyle bir hatırlayalım:

Fikir Hürriyeti - Günümüz Olayları Karşısında Bir Skoç Masonun Görevleri - Görev Ve Hürriyet - Niçin Buradayız? - Ordo Ab Chao - EKSR. ve İnsan Hakları - İnsanların Mitos'tan Bilime Doğru Yolculuğunu Neresindeyiz?.

Bu konuları düşününüz ve bu çalışmalardan sonra yayınlanan genel raporlardaki görüşlerini inceleyiniz O'nun Kolej toplantısındaki özleminin gerçekleştirilmek için nasıl çabaladığını kolaylıkla göreceksiniz, anlıyacaksınız.

(*) Fuat TUYGAN K.'in 10 Şubat 1998'de Sahir ERMAN K.'i anmak için yaptığı konuşma.

Ben, harici âlemdeki gayretlerini mütevazı arşivimde bulunan bir iki belge ile belirterek sembolik konuşmamı tamamlayacağım.

10 Mayıs 1995'de Milliyet Gazetesinde Şahin ALPAY ile yapılan mülâkatta kendesinin Mason olduğu açıklanmış "Barış ve bir arada yaşama prensiplerinin geçerliği uğrunda geniş ve derin faaliyetlerinden dolayı" "Arjantin Barış İçin Masonik Akademisinin" verdiği ödül söz konusu edilmiştir. Mülâkat şu cümle ile bitiyor:

"Tahkir ve tenkit arasındaki farkı biliyoruz. Dinlerin dayandığı esasları tenkit hakaret değildir. Meselâ dayandıkları mucizelerin yalan olduğu elbetteki ileri sürülebilir."

4 Mart 1965 tarihli Cumhuriyetde ceza adaletinden söz ederken "hala suçlu insanın her şeyden evvel "insan" olduğunu unutan hala ceza adaletinde insafa yer vermeyi zaaf telakki eden bir zihniyetten" söz ediyor.

11 Eylül, 1970 tarihli Milliyetde Sıkıyönetim Ve Hukuk, 24 Aralık 1972 günlü Milliyetde "Anayasa Değişikliği, Yargılama ve Temel Haklar" konulu forumda O'nun susan biri olmadığının delillerini görebiliriz.

Yine 3 Temmuz 1974 günlü Milliyetde şöyle diyor:

"Hâkim ve savcıların bilgi düzeyleri ile de uğraşmak gereklidir. Hukuk bilimi devamlı bir gelişme içindedir. Her gün yeni bir kanun çıkıyor. Bunları hiç değilse yerli doktrin ve içtihatları izlemek bir hâkim için kaçınılmaz bir zorunluluktur."

Kardeşlerim, günümüz olayları açısından Cumhuriyet gazetesinde yayınlanan "Vatandaşlar ve Köleler - Kökden Dincilik Üzerine - Asmak ve Kesmek Üzerine - Hoşgöründen Ne Alıyoruz - Özgürlük ve Kökdendincilik - başlıklı makaleleri elime geçebilen sadece bir kağıdır.

Bunların ikisinden bir kaç satırlık alıntı yapmadan geçemeyeceğim:

5 Ağustos 1994 tarihli Cumhuriyetde "Vatandaşlar ve Köleler" başlıklı makalesinden:

"Hem insanların düşüncelerini özgür, serbest şekilde açıklamalarına müsaade etmek hem de onları köle gibi kullanmak mümkün değildir. Tarihteki ve günümüzdeki bütün diktatörlerin, bütün bağınazların, bütün kökdendincilerin etrafında görmek istedikleri kölelerdir...."

"Çünkü onlara lâzım olan kitle bakan, gören ve özellikle düşünen vatandaşlar olmayıp örtün dendiği zaman sadece burnunun ucunu gösteren; vur dendiği zaman da düşüncesi, inancı ya da ırkı itibarıyla farklı olanı taşıyan, Menemen, Sivas, Soligen, ya da Buenos Aires'te kesen, yakan ve öldüren kölelerdir."

23 Ocak 1995 günlü Cumhuriyetde çıkan "Hoşgörüden Ne Anlıyoruz?" başlıklı ve 1995'in Hoşgörü Yılı olması dolayısıyla yazdığı makaleden bir kaç satır:

"Bir kere hoşgörü bir takım ana ilkelerden ödün vermeyi ifade etmez..."

"Nasıl ki bir kızın ırzına geçilirken seyirci kalan güvenlik güçleri bu suça iştirak etmiş olurlarsa, 37 kişi cayır cayır yakılırken hareketsiz kalanlar da aynı durumdadırlar ve hoşgörülü değil suçludurlar..."

"Bilinmelidir ki hoşgörü aslâ ödün verme anlamına gelmez..."

"Çünkü her ödün, atılan bir geri adımdır, fakat sadece bir geri adım değildir. Çünkü bir adım gerileyen kişi, sonuna kadar gerilemeyi de önceden kabullenmiş kişidir."

"Türkiye Cumhuriyetini ayakta tutan en önemli hatta tek temel ilke lâiklikdir...."

"İşte biz bu temel ilkeden hoşgörü adı altında ödün vere veredir ki lâiklik karşıtı şeriat düzenini durmadan körükleyen, sur yıkmaktan bahsedecek kadar kültür ve tarih düşmanı, mecliste adam dövecek kadar şiddet yanlısı, bale sanatını bir seks gösterisi sayacak kadar seks düşkünü olan gözü dönmüş yobazların ülkede söz sahibi olmalarına göz yumduk."

Kardeşlerim, Sahir ERMAN kardeşin, hepimizde arzuladığı, konuşan ve dinamik kişiliğini belgeleyen bu alıntıları aktarırken onunla görüşmelerimizde, huzurunda yaptığımız konuşmalarda ve vefatında ardından söylediklerimizi, vaadettiklerimizi düşündüğüm zaman, nasıl yorumlarsanız yorumlayın, derin bir eziklik duyduğumu itiraf etmeyelim. O'nun her vesile ile tekrar ettiği, yerine göre ima ettiği, yerine göre vurguladığı kısaca şuydu:

Masonlar toplu hareketlerde bulunmazlar, buradan aldıkları ile dışarıda konuşurlar, dinamik olurlar, görevlerini yaparlar...

Acaba öyle miyiz? Memleketin bu hale gelişinde "susan ve statik" olan bizlerin hiç payı yok mu?

Bu anma anında bu küçük konuşma bizlerde bir nefis muhasebesi yapma ihtiyacı uyandırırsa eminim ki Pek Muhterem ve Pek Muktedir Hâkim Büyük Amir Sahir ERMAN kardeşin ruhu şad olacaktır.

Söyledim kardeşlerim.

BUNLARI BİLİYOR MUYDUNUZ ? (*)

Derleme ve tercüme: **BEHZAT RIZVANI**

AKASYA DALI: Eski Yunanlılar ince bir Akasya dalını masumiyet nişanesi ve kendilerini hidetten korumak için kullanırlardı.

AMERİKA'DA İLK MASONİK KİTAP: 1734 yılında Benjamin Franklin tarafından yayınlanan "ANDERSON NİZAMNAMESİ" nin bir nüshasıdır.

TANIMA NİŞANESİ: Maryland'ta (USA) yaşayan Masonlar ile dul hemşireler otomobillerine 515 Numarasını taktırma suretiyle birbirlerini tanırlar.

SAVANNAH: Atlantik Okyanusunu ilk geçen buharlı gemi. Kaptanı Steven Roger 1819 Connecticut 31 numaralı New London Locası üyesi bir mason.

JAN SIBELIUS: Tanınmış Finli besteci, halen New York Büyük Locasında çalınan parçayı, Finlandiya Büyük Locası kuruluşunda besteleyip Amerikan Büyük Locası'na hediye etmiştir. J. Sibelius Sunomi L.'sına mensup idi.

LONDRA ST PAUL KATEDRALİ: 1675 yılında Masonlar tarafından inşaatına başlanmış olup 1710 yılında tamamlanmıştır.

BALONDA LOCA TOPLANTISI: 239 Numaralı Fransız Locası 23 Ağustos 1879 tarihinde Paris üzerinde dolaşan bir balon içerisinde toplantı tertiplemiştir.

GECE YARISI TOPLANAN LOCA: San Fransisco'da (USA) kayıtlı 374 numaralı MÜCEVHER locası dünyada gece yarısı toplanan ilk Locadır. Yılda birgün özel olarak gece yarısı toplanmaktadır. Bu Locanın mensupları tiyatro sanatkarı ve gazetecilerdir.

HARRY TRUMAN: Amerika Cumhurbaşkanlığı döneminde Missouri Araştırma Locasında bir Üstad Mason olarak çalışmakta idi. Bu Locanın kurulması ve çalışma iznini de kendisi Missouri Locası Büyük Üstad'ı olarak imzalamıştı.

RUDYARD KIPLING: Lahor'da (Pakistan) kurulu 782 numaralı locanın sekreteri iken şöyle demişti. "Beni bir Hindu locaya teklif etti, tekris törenimi bir Müslüman yönetti ve Kalfalığa terfi törenimi de bir İngiliz Birader yaptı.

50 SENE AÇIK KALAN LOCA: Amerika Birleşik Devletlerinin Carolina Eyaleti Raleigh şehrinde çalışmakta olan bir locada, Başkan Lincoln'un öldürülme haberi üzerine kardeşler binayı panik içerisinde terk etmişler ve ritüelik olarak locanın kapanması elli yıl sonra gerçekleşmiştir (1865-1915).

MASON KAN BANKASI: New York eyaletinin Erie ilindeki Masonlar, Mason ailelerinin ihtiyacı için Kan Bankası kurmuşlardır.

(*) Amerikan Royal Arch isimli Mason Mecmuasından 1948-1964 yılları arasında çıkan nüshalarında yapılan alıntılar.

MASONİK MİZAH

Üstadı Muhteremin annesi:

Tenue blanche günü, üstadı muhteremin annesi tuvalette aynanın karşısında makyajını tazelerken, yanındaki hemşireye:

- Yaşım ne olursa olsun, oğlumun gayrı meşru olmasının ikrarı gibi olsa dahi, 49 yaşımdan bir gün fazlasını itiraf etmem.

Hemşire:

- Merak etmeyin, o konuda zaten hiç kimsenin şüphesi yok.

Dil ve beyin

Anatomik olarak dil beyinden yedi buçuk santimetre mesafededir; ancak bazı kardeşlerimizi dinlerken bu mesafenin binlerce kilometre olabileceğini düşünebilirsiniz.

Dedikodu

Bir locada olup bitenleri öğrenmek istiyorsanız devamsız bir kardeşe sormanız yeterlidir.

Loca sekreteri

En iyi loca sekreteri cehaletini en iyi organize edebilendir.

Köy papazı

Köyün papazı locasının duahanı olmuştu. Pazar sabahı kiliseyi ziyaret eden bir kardeş kendisine, locada dua ettiği zaman kardeşler için mi dua ettiğini sorunca, Muhterem Peder:

- Hayır, Kardeşlerin halini görünce loca için dua ediyorum.

Kötümserlik

Bazı Kardeşlerimiz o denli kötümserdirler ki, çiçek kokusunu alınca, cenazeyi ararlar.

Önyargılar

İyi bir Mason önyargılarından arınarak yeni gerçeklere kendini kaptırır.

Sorumluluk

Sorumluluk yüklenen bazı Masonlar büyür, bazıları ise şişer.

BİR KOCA NASIL PİŞİRİLİR?

1800'lerde yazılmış eski bir yemek kitabının önsözü bakın nasıl açıklıyor:

Kocaların çoğu pişirilme sürecinde yanlış işlem gördüklerinden yumuşaklıklarını ve iyi niteliklerini kaybederek bozulurlar. Gerçek odur ki, bazı kadınlar onları sıcak suda haşlayarak, bazıları ilgisizlikleri ile dondurarak, bazıları da basıp-ezip turşusunu kurarak ve yine kimileri de savurganca harcayarak bozulmalarına neden olurlar.

Özenilerek hazırlanan her kocanın iyi ve yumuşak olacağı söylenemez. Ancak, iyi pişirilenin görmekten tadına doyum olmaz.

Koca seçiminde ne lüferin alımındaki gümüş pırıltısı, ne barbunyanın altın yıldız görünümü geçerlidir. Bunun için çarşı pazar dolaşmaya da gerek yoktur. Genellikle en iyileri kapınızın önüne gelenlerdir. Beğeninin kişisel olduğunu düşünerek, koca seçimini yalnızca kendiniz yapınız. Kendiniz sabırla pişiremeyecekseniz almaktan vazgeçiniz.

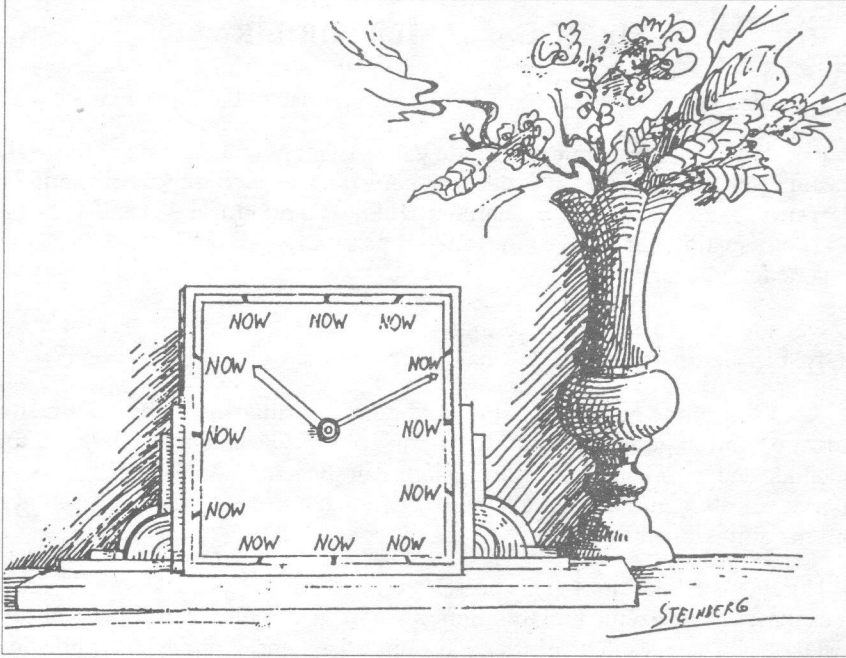
Kocayı pişirmek için, en iyisi porselen bir kap ise de, elinizdeki toprak çanak-tan başkası yoksa, özenle kullanıldığından aynı işi görebilir. Kocalar da karides ve istakoz gibi canlı canlı pişirilirler. Bazen pişerken tencerenin dışına taşıp yanabilir, ya da kenarları sertleşerek kabuk tutabilirler. Onları tencerelerinde tutmak için "görev duygusu" adlı zayıf iplikten çok "huzur" adlı sağlam sicimle sıkı sıkıya bağlamalıdır.

Sevgi, sıcaklık ve neş'eden oluşan sürekli bir ateş yakılır. Kişiliğinde uygun bir ısıya ayarlanarak ateşe oturtulur. Köpürerek taşması halinde kaygılanmamalıdır. Pek çoğu iyice pişinceye kadar sık sık köpürebilir.

Özellikle sirke ve karabiber yerine tadıcıların öpücük adı altında sattıkları şekerden biraz konulabilir. Tadına bakmadan önce hoşgörü; iyimserlik ve neş'e benzeri baharatlardan birer tutam katmanız önerilir. Ancak bunlar diğer baharatlar gibi azar azar ve dikkatlice kullanılmalıdır. Yumuşaklığını kontrol ederken sertleşmesinden kaçınılmalıdır. Fazla yayılmasını ve kabın dibine oturarak işe yaramaz hale gelmesini önlemek için arada bir hafifçe karıştırılmalıdır. Kıvama geldiğini anlamamak olanaksızdır.

Böyle pişirildiği zaman size çok uygun ve sindirilmesi kolay olacaktır. Dikkatsizlik nedeniyle ev ateşini soğutmazsanız, bozulmadan istediğiniz süre dayanır. Bu yolda hazırlamış koca mutlu bir ömür boyunca tadını korur.

Derleyen: Taner VİDİNLİGİL

Steinberg, "Şimdiyi şimdi geçiyor".

SAUL STEINBERG

Asıl adı Saul Jacobson, (d. 15 Haziran 1914. Rimnien Sarat, Roman-ya), Rumen asıllı ABD'li karikatür sanatçısı ve illüstratör. Gelişigüzel karalamalar gibi görünen çizgisel çalışmalarıyla tanınır.

Bükreş Üniversitesi'nde sosyoloji ve psikoloji okuduktan sonra Milano'da mimarlık öğrenimi gördü. 1936 - 1939 arasında İtalyan dergilerinde karikatürlerini yayımladı. 1942'de New York kentine yerleşerek karikatürcü ve illüstratör olarak çalışmaya başladı. Yapıtları daha çok The New Yorker dergisinde yayımlanan Steinberg, Paris, New York ve başka kentlerde sergiler açtı.

Steinberg'in işlediği konular fanteziye dayananlardan felsefi temalara kadar değişen bir çeşitlilik gösterir. Ölüdoğaları ustalıkla betimlemeleri ve ele alınan öğelerin bilinçli uyumsuzluğu ile dikkat çeker. Yapıtlarında göze çarpan bir başka öğe de, üstünde okunmaz yazıların, karar-mış fotoğrafların ve altın mühürlerin yer aldığı sözde belgelerdir.

Masonların Dünyasında Bir Gezinti

YURT İÇİNDEN HABERLER

OLANAKLARI KISITLI OKULLARA BİLGİSAYAR BAĞIŞI

134 no.lu Marmaris Muh. L.'si Üs. Muh.'i Muh. Metin CANGÖR K. Almanyadan Türkiye'ye 300 adet bilgisayar ve yazıcısının bağış işlemini tamamlamıştır. Türkiye'ye bağış yoluyla gelecek bu 300 bilgisayarın ülkemizde özellikle maddi olanakları kısıtlı okullara bedelsiz olarak verilmesi amaçlanmaktadır.

Dileyen locaların bu bilgisayarları, Türkiye'ye getirilme ücreti olan 12 milyon TL.'sını (bir tanesi için) bağışlamaları halinde diledikleri okula verebilme olanağı bulunduğundan konuya ilgi duyanların Muh. Metin CANGÖR K. ile ilişki kurmaları gerekmektedir.

MARMARİS MASONİK FESTİVALİ

Dergimizin baskıya girdiği esnada Marmaris Masonik Festivali de aşağıda verdiğimiz program dahilinde yapılmaktadır.

20 Mart 1998, Cuma: Ziyaretçilerle Efes, Pamukkale gezisi, Marmaris koyunda yat gezisi.

AKŞAM: Türk Müziği Konseri:

21 Mart 1998 Cumartesi: Mabet tahsis, Medeni kanuna göre evlenmiş bir çiftin nikah kutlaması.

AKŞAM: Kokteyl Gala

Yaklaşık 1200 ziyaretçinin katılacağı tahmin edilen festivalde 7. Cumhurbaşkanı Sayın Kenan EVREN'in de bir konuşma yapması beklenmektedir.

148 NO.LU AGORA MUH. L.'Sİ KURULDU

İzmir Vadi'sinde 148 Matrikül numarası ile kurulan AGORA Muh. L.'sinin Açılış Töreni, 23 Ocak 1998 Cuma günü saat 19.00'da İzmir Lokali C Mabeti'nde; Bü. Üs. Yrd. Pek Muh. Demir SAVAŞÇIN, Bü. Muhk. Pek Muh. Ömer HARMANCIOĞLU, Bü. Hat. Yrd. Pek Muh. Ünal USLU KK. tarafından yapılmıştır.

145 NOLU NİRENGİ MUH. L.'Sİ

İzmir Vadisi Karşıyaka Şubesinde çalışmakta olan 145 No.lu Nirengi Muh. L. 23.06.1997 tarihinde kurul-

muş olup açılışı İzmir Vadisinde çalışan 26 No.lu Ümit Muh. L.'nda Bü. Üs. En Muh. Tunç Timurkan, Ön. Bü. Üs. En Muh. Can Arpaç, Bü. Üs. Kaymakamı P. Muh. Tuncay Kesim, Bü. Üs. Yrd. P. Muh. Celil Layiktez, Bü. I. Na. P. Muh. Çınar Şahenk, Bü. B. Na. P. Muh. Avarkan Atasoy, Bü. Sek. P. Muh. Önder Öztürel, Bü. Hat. P. Muh. Ahmet Erman, Bü. I. Tö. Üs. P. Muh. Alp Ulusoy, Bü. II. Tö. Üs. P. Muh. Behçet Sepici, Bü. Kut. Kit. Em. P. Muh. Naif Timur, Bü. Ko. P. Muh. Volkan Erkal, Bü. Haz. Em. Yrd. P. Muh. Yılmaz Altuğ, Bü. Göz. P. Muh. Baykal Hazarlı, Bü. Sek. Yard. P. Muh. Ahmet Örs ve İzmir Vadisindeki pekçok L.'nın Üs. Muh.'leri ve kardeşlerin katılmaları ve onurlandırmasıyla, Bü. Üs. Yard. P. Muh. Demir Savaşın, Bü. Muhk. P. Muh. Ömer Harmancıoğlu ve Bü. Hat. Yrd. P. Muh. Ünal Uslu tarafından 3.10.1997 günü yapılmıştır.

* * *

BÜYÜK LOCA'YA GÖNDERİLEN E-MAIL'LER

Büyük Locaya çeşitli içerikte çok sayıda e-mail gelmektedir. Bu e-mail'ler Hasan ATAŞOĞLU K. ile Gürkan AKTOLUĞ K. tarafından değerlendirilmekte ve gerekenlere cevap gönderilmektedir.

* * *

MASON CAMİASIYLA KAVGA YANLIŞI

Hürriyet Gazetesi, 18 Mart 1998

Ankara Belediye Başkanı Melih Gökçek'e göre Refah Partisi'nin kapa-

tılmasının ardında iki önemli neden yatıyor. Birincisi rant sahiplerinin gelirinin kısılması, ikincisi ise Mason camiası ile girilen gereksiz kavga.

Gökçek, Refah Partisi'ne indirilen en büyük darbe olarak gördüğü bu olayı şöyle anlatıyor:

"Fadime, Emire, Aczimendiler gibi olaylar birbiri peşi sıra patlak verince, bize de çok güzel bir oyun oynandı. Mesele tarikat meselesi olunca bizimkiler buna cevap verecek bir done aradılar. O sırada bir takım kasetler Kanal 7'ye ulaşıverdi. Şimdi siz sanıyor musunuz ki bunlar gizli olarak ele geçirilmiş? Hayır. Birileri verdi. Bu bilinçli olarak verildi. Bizimkiler mal bulmuş Mağribi gibi hadisenin üzerine gittiler. Şunu kabul etmek lazım toplumda elit ve etkinliği olan, özellikle üretimde söz sahibi ve Türkiye'nin yönetici konumundaki kişilerin üzerinde etkisi olacak kesimin RP'ye karşı yönlendirilmesi lazımdı. İşte bu kasetler gösterilince ve Masonlar aleyhinde kampanya başlayınca Mason camiasını korkuttuk. "Bunlar tek başına iktidara gelince bize bunu yapacaklar" diye ayağa kalktılar. Ve biz bu oyuna düştük. Mason camiası özellikle üzerimize geldi. Refah Partisi'ne indirilen en büyük darbe buydu. Ben bu camiayı kimin harekete geçirdiğini ve kimin tahrik ettiğini biliyorum ama şimdi ifade etmeyeceğim. Ama bu bir oyunun parçasıydı ve bu oyun oynandı".

YURT DIŐINDAN HABERLER

GEORGE WASHINGTON MASONİK ANITI

George Washington Milli Masonik Anıtı, Virginia Eyaletinin Alexandria şehrinde başkente hakim bir tepenin üzerinde 101 m. yükselir. Profili Dünyanın Yedi Harikasından biri olan İskenderiye Fenerinden esinlenerek çizilmiştir, çünkü İskenderiye'nin ingilizce karşılığı Alexandria'dır. Anıtın özel yaptırılmış tepe ışığı hiç sönmeden yanar, ve insanlara tarihi fener gibi doğru yolu gösterir.

Anıt, Amerikanın ilk başkanının hayatı ve şahsiyetiyle özdeşleşen "düşünce ve vicdan özgürlüğü, düzenli bir topluma olan inancın" bir sembolü olarak Amerika'daki Mason Kardeşliğinin gönüllü yardım ve çalışmalarıyla meydana getirilmiştir. İnşaat doğumunun 200 üncü yıldönümü olan 1932 de bitirilerek Bağımsızlık Savaşının komutanı, Amerikanın ilk Başkanı ve en ünlü Masonu George Washington Kardeşin anısına tahsis edilmiştir.

5.5 m. yüksekliğinde ve Üstadı Muhterem kıyafetindeki bronz heykelin durduğu ihtişamlı Ana Salon; orijinal eşya ve döşemeleriyle bir benzeri yaratılan 1800 lü yılların mabedi; şahsi eşya ve kitaplarının sergilendiğı diğer salonlarla Masonik Anıt, George Washington'un hayatı ve liderliğinin yaşadığı bir anısı olarak haftanın yedi günü ziyaretçiler tarafından gezilebilmektedir.

Zemin katta ana salondan başka 1000 kişilik Büyük Anfi, anfinin terasında başkan olmuş 14 Masonun plakalarının bulunduğu Başkanlar Koridoru; zemininde 400 yıllık bir İran

halısıyla toplantı salonu; ve bugün kullanılmakta olan iki mabet bulunmaktadır. Diğer katlarda ve kulede ise: E.K.S.R. Yüksek Şuralarının kur-

duğı George Washington Müzesi; Pennsylvania Büyük Locasının hediyesi olan Kütüphane; York Ritinin kolları tarafından yaptırılan Tampliye Şövalyeleri Şapeli, Kriptik Odası, ve Royal Arch Salonu; yan kuruluşların döşedikleri Shriner, Grotto ve Tall Cedars salonları bulunmaktadır.

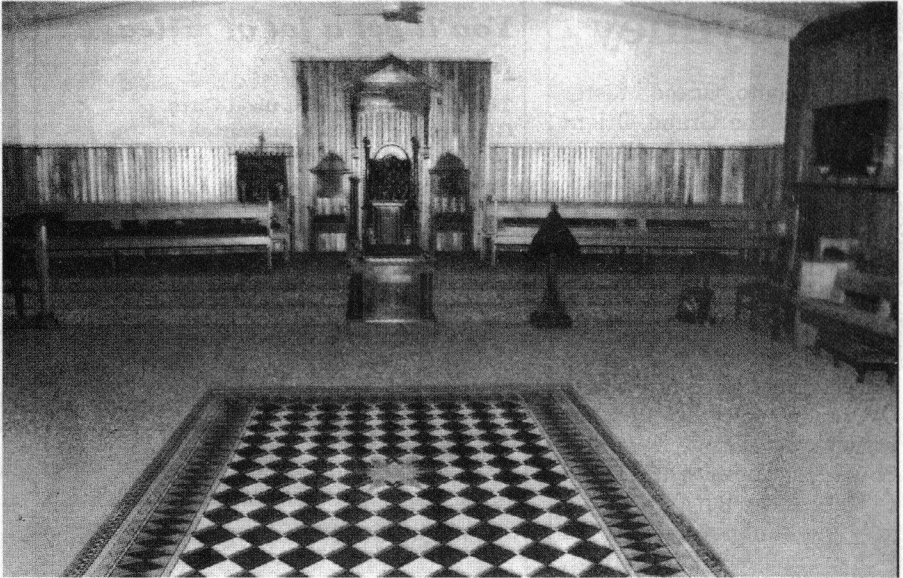
George Washington Masonik Anıtı, Amerika Birleşik Devletleri'nin doğumunda kurucu babasının ona verdiği bilgelik, kuvvet ve güzelliğın ilham veren bir anısı olarak bugün Mason olsun olmasın bütün gezenleri etkilemeye devam etmektedir.

MABETDEN MABEDE

Bina St. Ann's Katolik Kilisesi iken.

TASMANİA (Avustralya): Satılığa çıkarılan St. Ann's Katolik Kilisesinin binayı Tasmania Büyük Locası tarafından satın alınarak mâbede çevrilmiştir.

Tadilatdan sonra Mabede çevrilmiş hali

	GEN LOCASI	KARTAL LOCASI	AY LOCASI	KOVAN LOCASI	US LOCASI	MÜJDAT	SELİM	OSMAN	HADİ	MAHMUT
BASKETBOL										
TENİS										
VOLEYBOL										
MİNİ FUTBOL										
MASA TENİSİ										
6										
10										
14										
24										
32										
MÜJDAT										
SELİM										
OSMAN										
HADİ										
MAHMUT										

SPOR DALI	LOCA	KAPTAN	KATILIM

Baharın gelmesi ile spor imkanı artınca localar arası turnuvalar düzenlenmiştir.

Şimdi lütfen beş dalda yapılan bu karşılaşmalarda hangi locaların şampiyon olduklarını, takım kaptanlarının adlarını ve hangi dalda kaç locanın turnuvalara iştirak ettiğini bulabilirmisiniz?

- 1 - Basketbole katılan localar, mini futboldan az, voleybolden çok idi; basket şampiyonu Us ya da Gen Locası olmadı.
- 2 - Osman kardeş en çok locanın katıldığı daldaki şampiyonun takım kaptanı; locasının adı Kovan değil.
- 3 - Kartal locası voleybol şampiyonu oldu. Masa tenisi kaptanının adı Müjdat, ya da Mahmut değildi. Voleybole katılım Masa Tenisinden fazla oldu.
- 4 - Mini futbol şampiyonunun adı Hadi idi. Bu turnuvaya tenisten az katılım oldu.
- 5 - Kovan locasında da Müjdat, ya da eline Ping Pong topu değmemiş Mahmut adında kimse yoktu. Osman Gen locasına kayıtlı değildi.

32. SAYIDAKİ BULMACANIN CEVABI

OLAY	ŞEHİR	AY	YIL
A.B.D. BAŞ. B. Ü.	WASHINGTON	KASIM	2036
TEKDİL VE RİTÜEL	PEKİN	EYLÜL	2035
YENİ MASON DEN.	STOCKHOLM	MAYIS	2017
KADIN B. ÜSTAT	İSTANBUL	NİSAN	2040
D. MASONLUK BİRLİĞİ	MONTREAL	ARALIK	2029

SYNOPSIS

Tesviye No. 33 March 1998

Front Page: the puzzle of our elections on the 18th of April.

P.2: From the Editor. Our Masonic Festival at Marmaris was a success with 1200 brethren and sisters attending the ball. The 7th President of the Republic, General Evren was also present and contributed with a nice speech.

P.3: The guilds of jewellers in the Middle Ages.

P.6: About the acquisition of a new ground to build a masonic hall, in the suburbs of İstanbul.

P.8: From ancient Masonic magazines.

P.10: A visit to South Africa.

P.15: How to grow old in health.

P.20: The civil code during the Ottoman period (Mecelle).

P.28: What you are curious about: Carbonarism.

P.31: Famous Masons: Bro. Mazzini

P.32: In memoriam of Bro. Sahir Erman on the second anniversary of his passing away.

P.35: Did you know the following?

P.36, 37: Masonic humour.

P.39: News

P.40: From the fundamentalist Mayor of Ankara: "We were wrong in attacking Freemasonry"

İKTİSADİ İŞLETME ÜRÜNLERİ

ROZETLER

RA- 01	Gönye Pergel	750.000.-
RA- 02	Unutma Beni	750.000.-
RA- 03	Two Ball Caine	750.000.-
RA- 04	Küçük & Büyük Mala	750.000.-
RA- 05	Ön. : Üs. : Muh. :	750.000.-
RA- 06	Gönye Pergel 25 Years	750.000.-
RA- 07	Beyaz Eldiven	750.000.-
RA- 08	Gold Caine (Taşlı)	1.000.000.-
RA- 09	Gümüş Akasya	1.400.000.-
RA- 10	Atatürk (Mineli ve Profil)	300.000.-

AKSESUAR

KS- 35	Klasik Kravat Maşası (U. Beni - Gön. Per. - Mala)	2.000.000.-
KS- 36	Executive Kravat Maşası (U. Beni - Gön. Per. - Mala)	2.700.000.-
KS- 37	Siyah Kravat	1.400.000.-
KS- 38	Richel Kravat	9.500.000.-
KS- 39	Enrice Del Duca Kravat	4.500.000.-
KS- 40	Amblemlı Tükenmez Kalem	1.500.000.-
KS- 41	Gön. Per. Anahtarlık	750.000.-
KS- 42	Beyaz Gömlek	4.500.000.-
KS- 43	Avadanlık Seti (1.2.3. D. :)	3.500.000.-
KS- 44	Button Cover (Kol Düğmesi)	2.500.000.-
KS- 45	Gümüş Yüzük	6.250.000.-
KS- 46	Altın Kaplama Yüzük	8.750.000.-
KS- 47	Atatürk (Kesme Cam) Küçük	1.500.000.-
KS- 49	Atatürk (Kesme Cam) Büyük	2.000.000.-

PLAKETLER

PL- 65	12x16 Lazer Plaket (Kadife Kutulu)	6.000.000.-
PL- 66	16x20 Lazer Plaket (Kadife Kutulu)	7.500.000.-
PL- 67	20x30 Lazer Plaket (Kadife Kutulu)	9.500.000.-
PL- 68	20x30 Lazer Çekiçli Plaket (")	10.000.000.-

TAKI VE BROŞLAR

BR- 25	Unutma Benili Broş	1.750.000.-
BR- 26	Beyaz Eldivenli Broş	1.750.000.-
BR- 27	Unutma Benili Fiyonklu İğne	1.750.000.-
BR- 28	Beyaz Eldivenli Fiyonklu İğne	1.750.000.-
	U. Beni veya B. Eldivenli Ayna	
BR- 29	(Gümüş Kaplama)	2.500.000.-
BR- 30	(Altın Kaplama)	3.500.000.-
BR- 31	Unutma Benili Kolye	750.000.-

DiĞER

DE- 75	Villa Doluca Şarap Kırmızı / Beyaz	800.000.-
DE- 76	Antik Şarap Kırmızı / Beyaz	1.500.000.-
DE- 77	Bavaria Çay Fincanı ve Tabakı	1.000.000.-
DE- 78	Bavaria Mug (Kahve Kupası)	800.000.-
DE- 79	Rakı Kadehi	200.000.-
DE- 80	Şarap Kadehi	450.000.-
DE- 81	Whiskey Bardağı	300.000.-
DE- 82	Ayaklı Su Bardağı	450.000.-
DE- 83	Apollos Masaj Büyük	3.750.000.-
DE- 84	Apollos Masaj Küçük	2.250.000.-

Beğendiğiniz mamulleri 25 Numaralı ana girişteki satış reyonundan temin edebilirsiniz. Detaylı bilgi için hergün 13.30 - 17.00 saatleri arasında (0 212) 251 26 50 no.lu telefonlardan Aziz Azmet K.:'ı arayabilirsiniz.

SİZ DE BU SAHİFEDE YER ALABİLİRSİNİZ...

ELMAK

PROJE, ETÜD, MÜŞAVİRLİK A.Ş.

ERHAN ASLAN

(Hisar)

Barbaros Bulvarı, Darphane Durağı

No: 18/1 Beşiktaş/İST.

Tel.: (0 212) 275 13 65 / 66

Fax: (0 212) 274 80 18

AHMET MISIRLIOĞLU

Tüccar Terzi

Siz Kardeşlerime birinci sınıf dikiş ve her cins kumaşla hizmet vermek bana onur verecektir.

Servisimiz yalnız kardeşlerimize ve yakınlarındadır.

Tel. : (0 212) 244 53 76

Eski Çiçekçi Sok. No: 5 Daire: 3

Barkın Apt. Galatasaray

EMGEN OPTİK A.Ş.

Since 1925

ÇETİN EMGEN

(Devrim)

İstiklâl Caddesi No: 65 Beyoğlu - İstanbul

Tel. : (0 212) 245 44 25 Fax : (0 212) 293 72 64

SET TEKSTİL ÜRÜNLERİ PAZARLAMA LTD. ŞTİ.

TURHAN ERGÜDEN

(Devrim)

• Türkiye distribütörü olduğumuz firmalar ve ürünleri:

- Jockey International - USA - Erkek, Bayan ve Çocuk İç Çamaşırları
- Richel S.A. - İspanya - Erkek Kravatları
- Keepers International - USA - Givenchy Markalı Erkek Çorapları
- C.W. Hall - İngiltere - Jockey Markalı Erkek Çorapları
- Jolinstons of Elgin - İskoçya - Erkek ve Bayan kuzu yünü, devetüyü, angora ve kaşmir kaşkollar, eldivenler, battaniyeler.

Özel veya toplu ihtiyaçlarınız için lütfen arayın.

Ebekızı Sokak Sosko İş Merkezi B Blok No: 47-48 Osmanbey

Tel. : (0 212) 241 62 88

Fax: (0 212) 233 22 58

Dr. RECAİ YILDIZ

FİZİK TEDAVİ - ROMATİZMA
REHABİLİTASYON UZMANI

Halitağa Cad. No. 58

Kadıköy - İSTANBUL

Tel.: (0 216) 338 57 67

Fax : (0 216) 346 40 61

BU SAHİFEDE
YER ALMAK İSTİYORSANIZ

"İKTİSADİ İŞLETME"DEN

AZİZ AZMET K.İ

ARAYABİLİRSİNİZ

TEL. : (0 212) 249 24 51

SİZ DE BU SAHİFEDE YER ALABİLİRSİNİZ...

DÜŞLERİNİZDEKİ TATİLE MARTI İLE KANAT AÇIN...

Martı oteller zinciri, üç farklı tatil alternatifi sunuyor. Martı Resort de Luxe ve Martı La Perla otelleri Marmaris'te; Martı Myra Tatil Köyü ise Kemer'de düşlediğiniz tatili yapmanız için sizleri bekliyor. Kaliteli servis, mükemmel yemekler, konfor, zengin aktiviteler ve eşsiz doğa...

Hepsi Martı tesislerinde hizmetinizde.

Martı Otelleri Merkez Ofis (*Rezervasyon ve bilgi için*):
Koşu Yolu Aksu Cad., No: 3, Bakırköy 34730 İSTANBUL
Tel: (0 212) 543 60 50 (pbx) Fax: (0 212) 572 09 16
http: // www.marti.com.tr e-mail: marti@escortnet.com

KAZANCI HUKUK KAYNAKLARI BASIM - YAYIM A.Ş.

KANUN - TÜZÜK - YÖNETMELİK
İÇTİHAT DERGİSİ - ŞERHLER - MONOGRAFİLER
KİTAP - DİSKET - CD

Merkez: Çayiroğlu Sok. No: 14 34400 Sultanahmet - İSTANBUL
Tel. : (0 212) 516 84 07 - 08 Fax: (0 212) 517 02 18

BİNALARINIZIN CEPHELERİ,
ROLLAND'S COMPANY'NİN ÖZEL
KİMYASALLARI İLE YIKANARAK
TEMİZLENİR; TAMİR EDİLİR;
EMPRENYE EDİLEREK
İSLANMAZ, SU ALMAZ
HALE GETİRİLİR; BOYANIR
MURAT SIVACI
(Devrim)

Tel. : (0 212) 253 35 15
Cep Tel.: (0 532) 314 72 73

PIRELLİ
UĞURLU TİCARET
NEZİH UĞURLU
(Humanitas)

Tel. : (0 216) 373 89 85

TESVİYE DERGİSİNİN BİRİNCİ VE İKİNCİ CİLTLERİ SATIŞA SUNULMUŞTUR.

Tesviye Dergisini topluca ciltli olarak edinmek isteyen kardeşlerimiz için
Birinci Cilt (Sayı 1-10) ve İkinci Cilt (Sayı 11-20)
az sayıda satışa sunulmuştur.

SİZ DE BU SAHİFEDE YER ALABİLİRSİNİZ...

APART MOTEL FORA

TUĞRUL AŞUROĞLU

(G. YILDIZI)

- Her Odada - Mutfak - Buzdolabı - Pişirme Ünitesi
- Her Odada WC - Duş - Sıcak Su
- Bütün Odalarda Denize Nazır Balkonlar
- İnce Kumlu 30 Km. Tabii Plaj
- Bakımlı Bahçe - Oto Park ve Bol Su
- Üç Yataklı Oda Fiyatı Günlük 4.500.000.- TL.
- **KK.'lere % 15 İndirim**

Tel.: (0 324) 722 40 05

Yazışma: P. K. 5 SİLİFKE

SIMU

SIMU s.a. (France)

Türkiye Genel distribütörlüğü.

Motorlu, Alüminyum ve Çelik ev pancurları ve dükkan kepenkleri
Kumanda sistemleri & Otomasyonları.

Seksiyonel kapılar, Garaj kapıları, Özel maksatlı kapılar,
Bomba kapıları, Kurşun geçirmez kapılar,
Proje ve uygulama hizmetleri.

Tel : 0212.281 9032 (4 hat) Fax : 0212.282 9425 e-mail : dooraflex@superonline.com

Dooraflex

Endüstriyel kapı sistemleri

EMSEL DIŞ TİC. LTD. ŞTİ.

ETHEM ATINÇ (BARİŞ)

AMERİKAN: BALDWIN - WURLITZER,

İNGİLİZ: WOODCHESTER,

ÇEK: PETROF - WEINBACH - SCHOLZE,

ÇİN: OTTOMEISTER,

KANADA: HEINZMANN

ALMAN: STEINBERG,

POLONYA: CALISIA,

RUSYA: LIRIKA,

UKRANYA: CHERNY - UKRANINA,

KUYRUKLU VE KONSOL PİYANOLAR

ANKARA: Çobanyıldızı Sok. 3/3 Çankaya

Tel.: (0 312) 427 28 11 - 467 66 91

Fax: (0 312) 427 15 20

İSTANBUL: Bağdat Cad. 438/1 Suadiye

Tel.: (0 216) 357 23 05 - 356 86 14

Fax: (0 216) 357 23 05

Tenue Blanche, yıldönümü ve özel günleriniz için çok sayıda siparişlerinizi en az onbeş gün önceden bildiriniz.

Detaylı bilgi için:

(0 212) 251 26 50 (pbx)

no.lu telefonlardan hergün

13.30 - 17.00 saatleri arasında

Aziz Azmet K.i arayabilirsiniz.

Stoklarımızda bulunan
MİMAR SİNAN DERGİSİNİN
AZ MİKTARDAKİ
ESKİ SAYILARI
SATIŞA SUNULMUŞTUR.

Müracaat :

Ana Girişteki Satış Reyonu

Standart ve kaliteli üretim bir SORUMLULUKTUR

Uluslararası rekabetin ve globalleşmenin hız kazandığı günümüzde

Türkiye'de 40.yılıni kutlayan

Oerlikon üstüne düşen görevi liderliğine yakışır bir şekilde yapmaktadır. Oerlikon bu mantık çerçevesinde Avrupa (Fransa, Belçika,

Almanya, İtalya) Ortadoğu

(Komşu Arap ülkeleri) ve hatta Japonya'ya ihracaatına devam ediyor.

İhracaatta devamlılık uluslararası standart ve kalite ile mümkündür. Oerlikon iç ve dış

piyasaya bu güveni 70' li yıllardan beri **KALİTE SİGORTASI** uygulayarak kazanmıştır.

Müşteri mutluluğunu kendine

rehber edinmiş olan Oerlikon

kaliteye yönelik çalışmalarını

1989 yılında TÜV' den aldığı sertifikayla sürdürmüş ; standart ve kalite güvencesinin son aşaması olan ISO 9001 sertifikasının getirdiği uluslararası saygınlığı kazanmıştır.

Unutmayın

KALİTE VE STANDART

Güvencenizdir.

KAYNAK ELEKTRODLARI VE SANAYİ A.Ş.

Halkalı Cad. No: 99 34630 Sefaköy/İSTANBUL

Tel:(0 212) 599 30 10 (8 hat)

Faks:(0 212) 540 02 61-598 92 79

